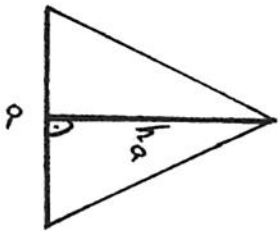

POLE TRÓJKĄTA

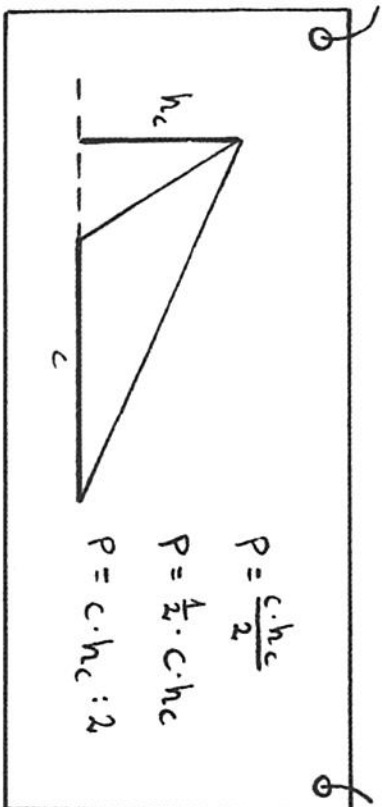
$$P = \frac{a \cdot h_a}{2}$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot a \cdot h_a$$

$$P = a \cdot h_a : 2$$

h_a - WYSOKOŚĆ POPROWADZONA NA PODSTAWĘ a
 h_a - WYSOKOŚĆ OPUSZCZONA NA PODSTAWĘ a
 h_a - WYSOKOŚĆ MIERZONA (LICZONA) DO PODSTAWY a

STOSUJEMY

$$P = \frac{c \cdot h_c}{2}$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot c \cdot h_c$$

$$P = c \cdot h_c : 2$$

ZADANIA

1. OBLICZ POLE TRÓJKĄTA O PODSTAWIE 6 cm I WYSOKOŚCI 2 cm POPROWADZONEJ NA TĘ PODSTAWĘ.

$$a = 6 \text{ cm} \quad h_a = 2 \text{ cm}$$

$$P = 6 \text{ cm} \cdot 2 \text{ cm} : 2 = 6 \text{ cm}^2$$

$$P = a \cdot h_a : 2$$

2. POLE TRÓJKĄTA JEST RÓWNE 48 cm². WYSOKOŚĆ NA DŁUGOŚĆ 6 cm. OBLICZ DŁUGOŚĆ PODSTAWY, NA KTÓRĄ POPROWADZONA JEST PODANA WYSOKOŚĆ.

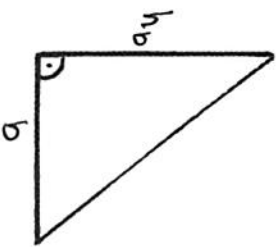
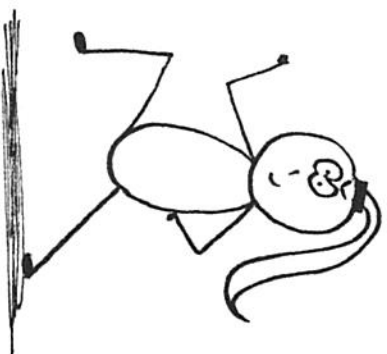
$$P = 48 \text{ cm}^2 \quad h_b = 6 \text{ cm}$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot b \cdot h_b = \frac{1}{2} \cdot h_b \cdot b$$

$$48 \text{ cm}^2 = \frac{1}{2} \cdot 6 \text{ cm} \cdot b$$

$$48 \text{ cm}^2 = 3 \text{ cm} \cdot b$$

$$b = 48 \text{ cm}^2 : 3 \text{ cm} = 16 \text{ cm}$$

$$P = \frac{b \cdot h_b}{2}$$

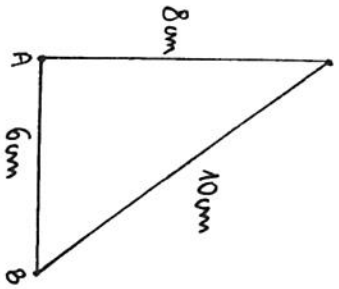
$$P = \frac{1}{2} \cdot b \cdot h_b$$

$$P = b \cdot h_b : 2$$

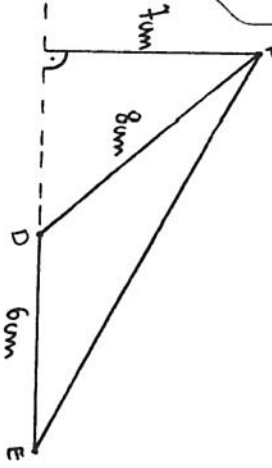
ПОЛЕ ТРОУЖКАТА

ОБЛИЧ ПОЛА ПРЕДСТАВИОНИЧКИ ТРОУЖКОВ.

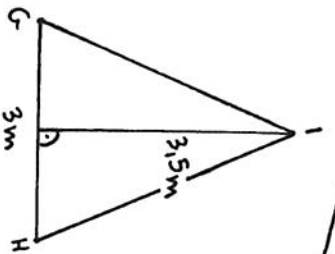
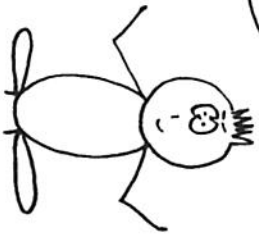
1

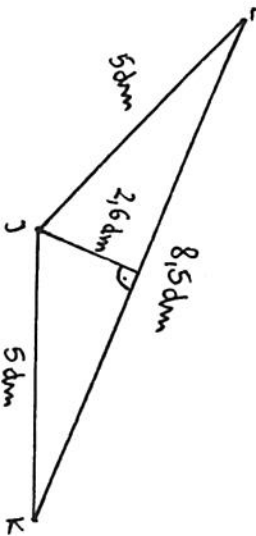
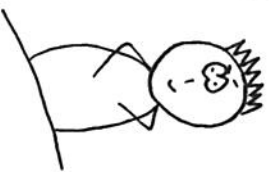
2

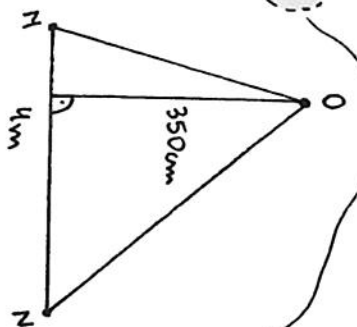
3

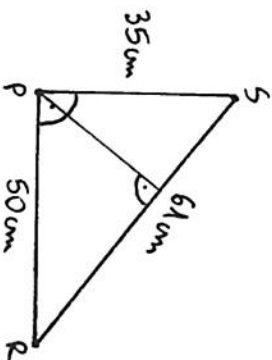
4

5

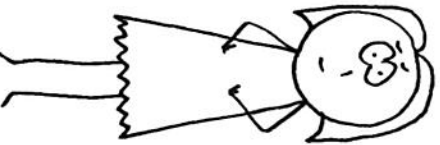

6

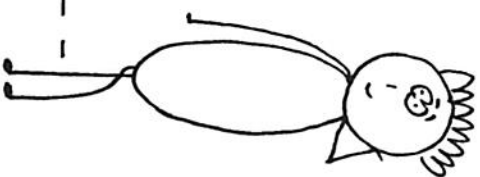
POLE TRÓJKĄTA

1 PODSTAWA TRÓJKĄTA MA $0,3 \text{ km}$,
A WYSOKOŚĆ OPUSZCZONA NA TĘ
PODSTAWĘ MA 2 km . OBLICZ POLE
TEGO TRÓJKĄTA.

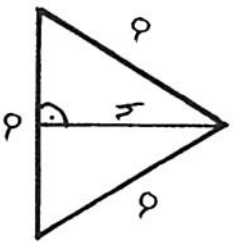
3 POLE TRÓJKĄTA PROSTOKĄTNEGO
JEST RÓWNE 30 cm^2 . JEDNA Z JEJÓ
PRZYPROSTOKĄTNIC MA DŁUGOŚĆ
 6 cm . OBLICZ DŁUGOŚĆ DRUGIEJ
PRZYPROSTOKĄTNEJ.

2 OBLICZ POLE TRÓJKĄTA PROSTOKĄTNEGO
O BOKACH: 5 m , 12 m , 13 m .

4 POLE TRÓJKĄTA JEST RÓWNE 50 cm^2 .
WYSOKOŚĆ MA DŁUGOŚĆ 5 cm . OBLICZ
DŁUGOŚĆ PODSTAWY, NA KTÓRĄ OPUSZCZONA
JEST PODANA WYSOKOŚĆ.

POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO

$$P = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$$

$$h = \frac{a \sqrt{3}}{2}$$

SKAD SIĘ WZIĘŁY TE WZORY?

2 TWIERDZENIA PITAGORASA:

$$h^2 + \left(\frac{1}{2}a\right)^2 = a^2$$

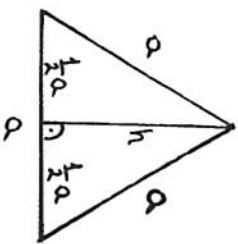
$$h^2 + \frac{1}{4}a^2 = a^2$$

$$h^2 = a^2 - \frac{1}{4}a^2$$

$$h^2 = \frac{3}{4}a^2$$

$$h = \frac{\sqrt{3}}{2}a$$

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

$$P = \frac{1}{2} \cdot a \cdot h = \frac{1}{2} \cdot a \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} =$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{a^2 \sqrt{3}}{2} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$$

1

OBLICZ WYSOKOŚĆ TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O BOKU 6 cm.

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

$$h = \frac{6\sqrt{3}}{2} = 3\sqrt{3} \text{ cm}$$

2

OBLICZ POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O BOKU 3√2 cm.

$$P = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$$

$$P = \frac{(3\sqrt{2})^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{9 \cdot 2 \sqrt{3}}{4} = \frac{18\sqrt{3}}{4} = \frac{9\sqrt{3}}{2} = 4\frac{1}{2}\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

3

OBLICZ DŁUGOŚĆ BOKU TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O WYSOKOŚCI 8 dm.

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2} \quad | \cdot 2 \quad h = 8 \text{ dm}$$

$$8 = \frac{a\sqrt{3}}{2} \quad | \cdot 2$$

$$16 = a\sqrt{3} \quad | \cdot \sqrt{3}$$

$$16\sqrt{3} = a \cdot 3 \quad | : 3$$

$$\frac{16\sqrt{3}}{3} = a$$

$$a = \frac{16\sqrt{3}}{3} \text{ dm}$$

POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO

1! OBLICZ WYSOKOŚĆ TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O BOKU DŁUGOŚCI 8cm.

2! OBLICZ POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O BOKU 10cm.

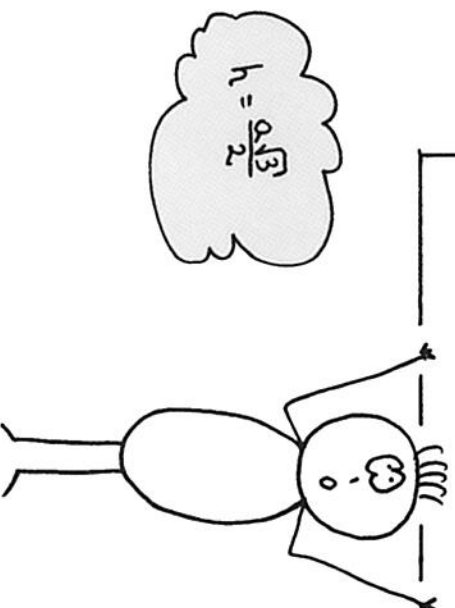
3! OBLICZ DŁUGOŚĆ BOKU TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O WYSOKOŚCI 10cm.

4! OBLICZ POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO O WYSOKOŚCI $16\sqrt{3}$ cm.

5! OBLICZ WYSOKOŚĆ TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO, KTÓREGO POLE WYNOSI $64\sqrt{3}$ cm².

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2}$$

$$P = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

POLE SZÉŚCÍOKÁTA FOREMNEGO

1
OBLICZ POLE SZÉŚCÍOKÁTA
FOREMNEGO O BOKU DŁUGOŚCI
8 cm.

$$P = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2}$$

$$a = 8 \text{ cm}$$

$$P = \frac{3 \cdot 8^2\sqrt{3}}{2} = \frac{3 \cdot 64\sqrt{3}}{2} = 96\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

2
POLE SZÉŚCÍOKÁTA FOREMNEGO
WYNOSI $8\sqrt{3} \text{ dm}^2$. OBLICZ DŁUGOŚĆ
BOKU TEGO SZÉŚCÍOKÁTA.

$$P = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2}$$

$$8\sqrt{3} = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2} \quad | \cdot 2$$

$$16\sqrt{3} = 3a^2\sqrt{3}$$

$$16 = 3a^2 \quad | :3$$

$$\frac{16}{3} = a^2$$

$$a = \sqrt{\frac{16}{3}} = \frac{4}{\sqrt{3}} \text{ dm} \text{ LUB } a = \sqrt{\frac{16}{3}} = \frac{4}{\sqrt{3}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{4\sqrt{3}}{3} \text{ dm}$$

4
KRÓTSZA PRZEKĄTNA SZÉŚCÍOKÁTA
FOREMNEGO NA DŁUGOŚĆ $5\sqrt{3} \text{ cm}$.
OBLICZ POLE TEGO SZÉŚCÍOKÁTA.

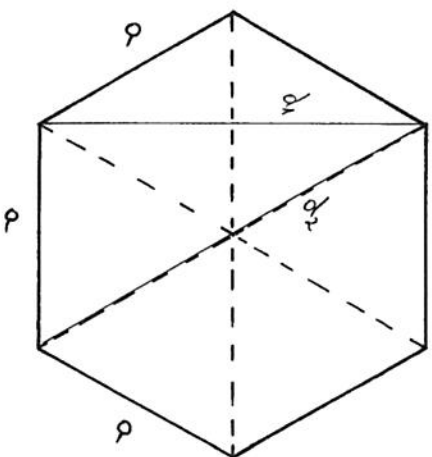
$$d_1 = 5\sqrt{3} \text{ cm} \quad d_2 = a\sqrt{3}$$

$$a\sqrt{3} = 5\sqrt{3}$$

$$a = 5 \text{ cm}$$

$$P = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2}$$

$$P = \frac{3 \cdot 5^2\sqrt{3}}{2} = \frac{75\sqrt{3}}{2} \text{ cm}^2$$

$$P = 6 \cdot \frac{a^2\sqrt{3}}{4} = \frac{3a^2\sqrt{3}}{2}$$

$$d_1 = 2 \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} = a\sqrt{3}$$

$$d_2 = 2 \cdot a = 2a$$

3
OBLICZ DŁUGOŚCI PRZEKĄTNYCH SZÉŚCÍOKÁTA
FOREMNEGO O BOKU DŁUGOŚCI 6 cm.

$$d_1 = a\sqrt{3}$$

$$d_1 = 6\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$d_2 = 2a$$

$$d_2 = 2 \cdot 6 = 12 \text{ cm}$$

POLE SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO

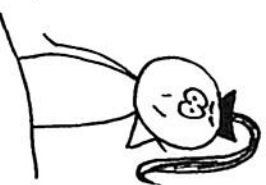
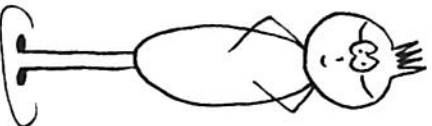
3) POLE SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO MYNOSI $48\sqrt{3}$ dm². OBLICZ DŁUGOŚĆ BOKU TEGO SZÉŚCÍOKAŦA.

1) OBLICZ POLE SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO O BOKU DŁUGOŚCI 10 cm.

2) OBLICZ POLE SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO O BOKU DŁUGOŚCI $5\sqrt{2}$ cm.

4) OBLICZ DŁUGOŚĆ PRZEKAŦNYCH SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO O BOKU DŁUGOŚCI $2\sqrt{3}$ cm.

5) KRÓTSZA PRZEKAŦNA SZÉŚCÍOKAŦA FOREMNEGO MA DŁUGOŚĆ $3\sqrt{3}$ cm. OBLICZ OBWÓD TEGO SZÉŚCÍOKAŦA.

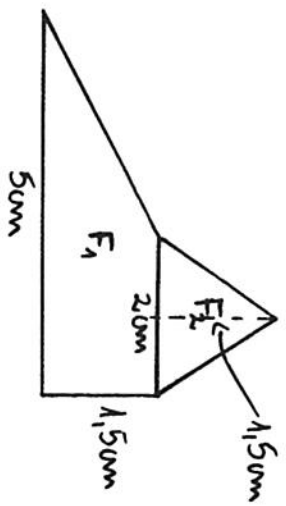
POLE DOMOWNEGO WIELOKĄTA

JAK OBLICZYĆ POLE TAKIEJ FIGURY?

- 1 DZIELIMY FIGURĘ NA WIELOKĄTY, KTÓRE ZNAMY.
- 2 OBLICZAMY POŁA POWSTAŁYCH WIELOKĄTÓW.
- 3 SUMUJEMY OTRZYMANE WARTOŚCI (POŁA).
 $F_1 + F_2 + F_3$

000
OBLICZ POŁE FIGURY PRZEDSTAWIONEJ PONIŻEJ.
ZMIERZ ODPowiednie Boki.

F_1 : TRAPPEZ $P = \frac{1}{2} \cdot (5+2) \cdot 1,5$

$$P = \frac{1}{2} \cdot 7 \cdot 1,5 = \frac{7}{2} \cdot 1,5 = 3,5 \cdot 1,5 = 5,25 \text{ cm}^2$$

$$\begin{array}{r}
 3,5 \\
 + 1,5 \\
 \hline
 17,5 \\
 + 357 \\
 \hline
 5,25
 \end{array}$$

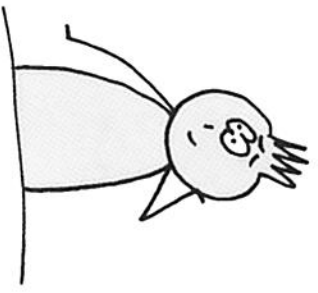
F_2 : TRÓJKĄT $P = \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot 1,5$

$$P = \frac{2}{2} \cdot 1,5 = 1 \cdot 1,5 = 1,5 \text{ cm}^2$$

$$P_F = 5,25 \text{ cm}^2 + 1,5 \text{ cm}^2 = 6,75 \text{ cm}^2$$

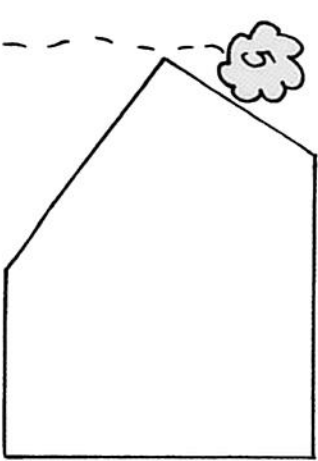
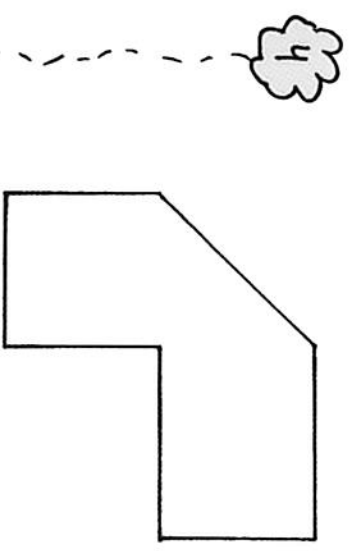
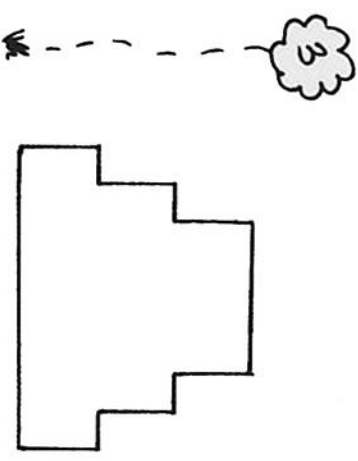
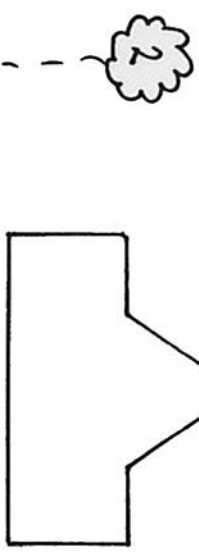
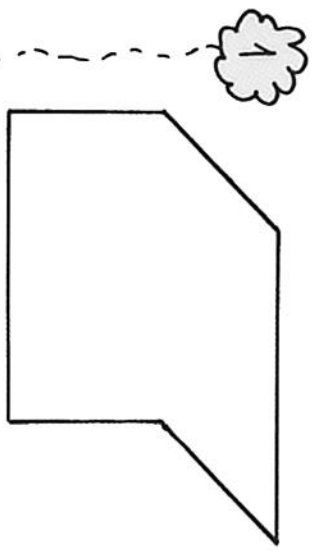
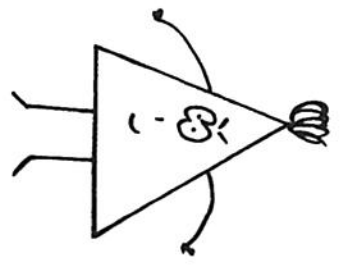
POŁE CAŁEJ FIGURY

$$\begin{array}{r}
 5,25 \\
 + 1,5 \\
 \hline
 6,75
 \end{array}$$

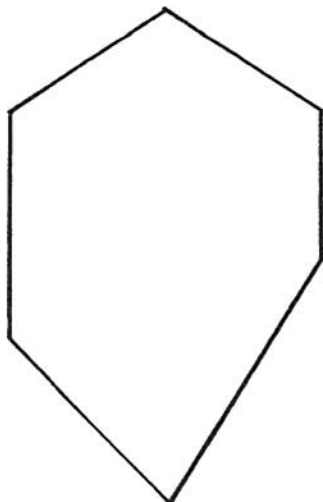
POLE DOMOLNEGO WIELOKĄTA

OBLICZ POLA FIGUR
PRZEDSTAWIONYCH NA
RYSUNKACH. ZMIERZ
ODPOWIEDNIE BOKI.

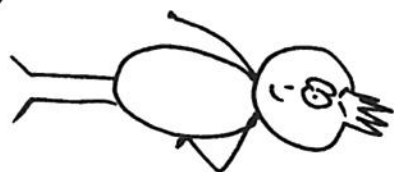
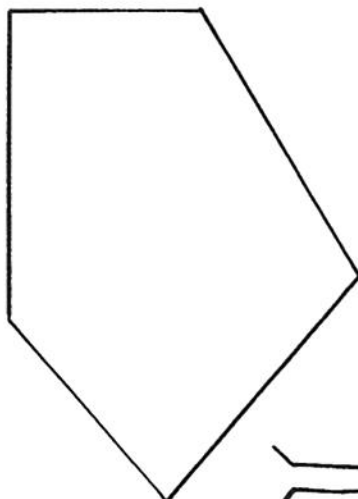
POLE DOMOLNEGO WIELOKĄTA

1

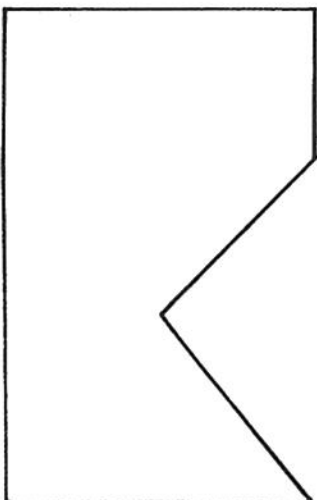

OBLICZ POŁA FIGUR
PRZEDSTAWIONYCH NA
RYSUNKACH. ZIEMERZ
ODPOWIEDNIE BOKI.

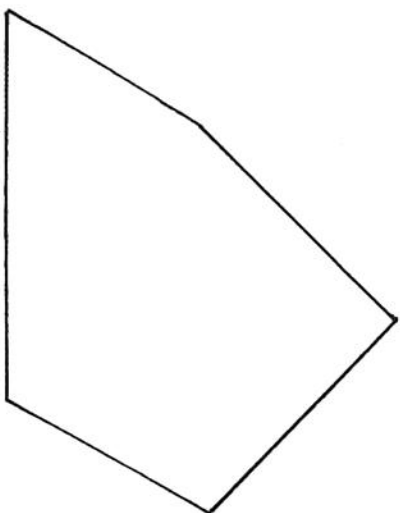
2

3

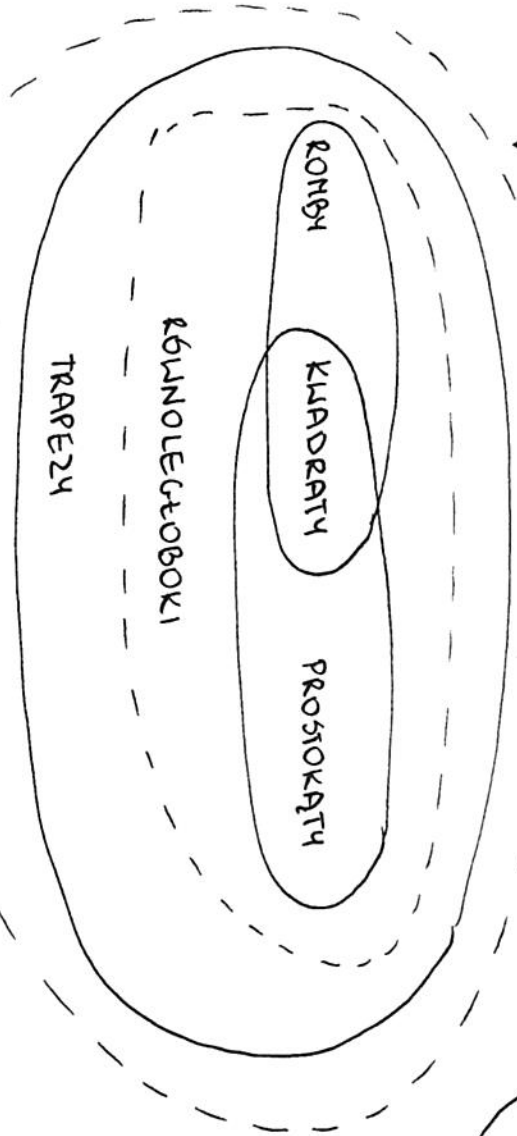

4

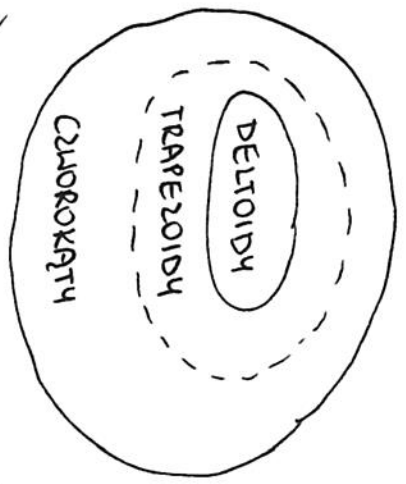

СЪМОРОКАТИ

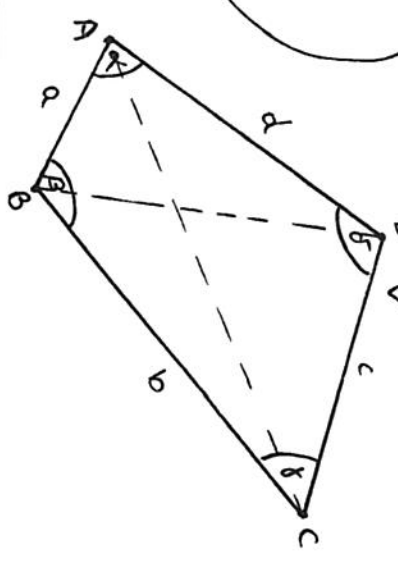
КЛАСИФИКАЦИЯ СЪМОРОКАТИ

СУМА КЪАТЪЪИ МЕМЪЕТЪЪИ: 360°

СЪМОРОКАТ ABCD

СЪМОРОКАТ НА 4 БОКИ, 4 КЪАТИ
1 4 ИЪЕТЪЪОЪКИ.

КЪАТИ: $\alpha, \beta, \gamma, \delta$
 БОКИ: a, b, c, d
 ИЪЕТЪЪОЪКИ: A, B, C, D
 ПЪЪЕКЪАТИЪЕ: $|AC|, |BD|$

ОЪЪМОЪО: $|AB| + |BC| + |CD| + |DA|$
 ОЪЪМОЪО: $a + b + c + d$

KWADRAT

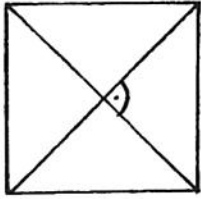
SUMA KĄTÓW
WNIĘTYCH:
 360°

PROSTOKĄT

PRZECIĄGLE
BOKI SĄ
RÓWNOLEGŁE.

PRZEKĄTNE
SĄ
PROSTOPADŁE.

SĄSIEDNIE
BOKI SĄ
PROSTOPADŁE.

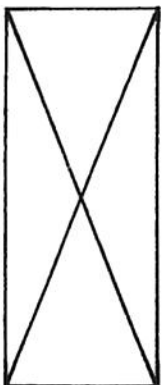
PRZEKĄTNE SĄ
RÓWNEJ
DŁUGOŚCI.

OBWÓD : $4 \cdot a$
POLE : $a \cdot a = a^2$

PUNKT PRZECIĘCIA
PRZEKĄTNYCH DZIELI
KAŻDĄ Z NICH NA
DWA ODCINKI RÓWNEJ
DŁUGOŚCI.

PRZECIĄGLE
BOKI SĄ
RÓWNOLEGŁE.

PRZEKĄTNE
NIE SĄ
PROSTOPADŁE.

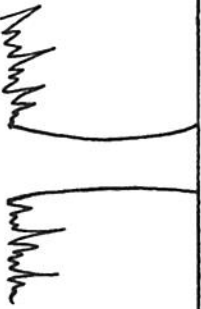
SĄSIEDNIE
BOKI SĄ
PROSTOPADŁE.

PRZEKĄTNE
SĄ RÓWNEJ
DŁUGOŚCI.

OBWÓD : $2 \cdot a + 2 \cdot b$
POLE : $a \cdot b$

PUNKT PRZECIĘCIA
PRZEKĄTNYCH DZIELI
KAŻDĄ Z NICH NA
DWA ODCINKI RÓWNEJ
DŁUGOŚCI.

KWADRAT JEST PROSTOKĄTEM,
KTÓRY MA WSZYSTKIE BOKI
JEDNAKOWEJ DŁUGOŚCI.

KWADRAT TO SZCZEGÓLNY
PRZYPADEK PROSTOKĄTA.

KWADRAT

BOKI

WŁASNOŚCI

KĄTY

PRZEKĄTNE

RYSUNEK

PROSTOKĄT

WŁASNOŚCI

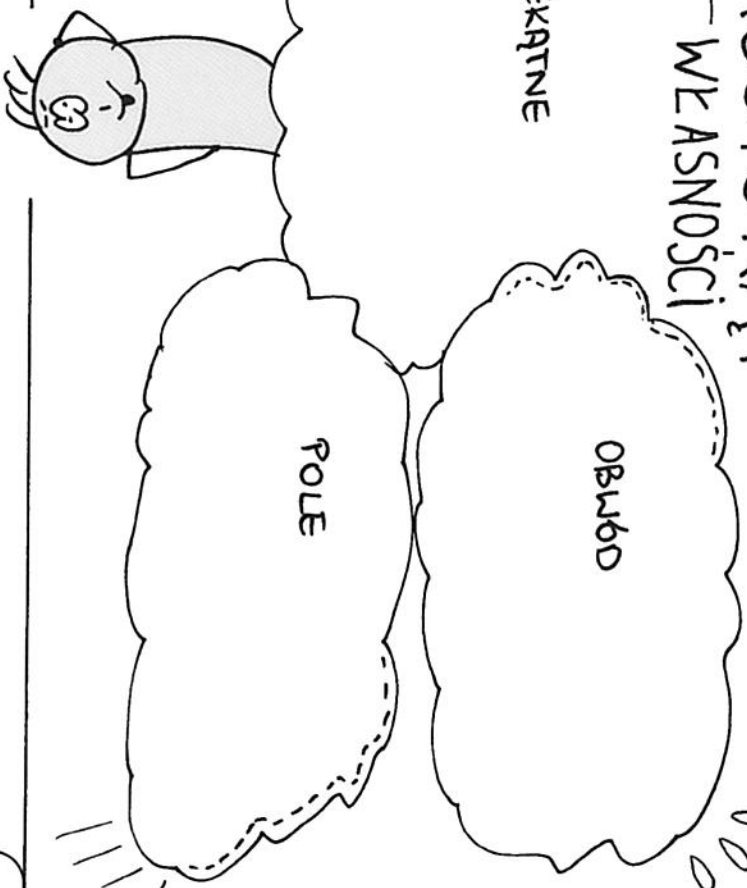
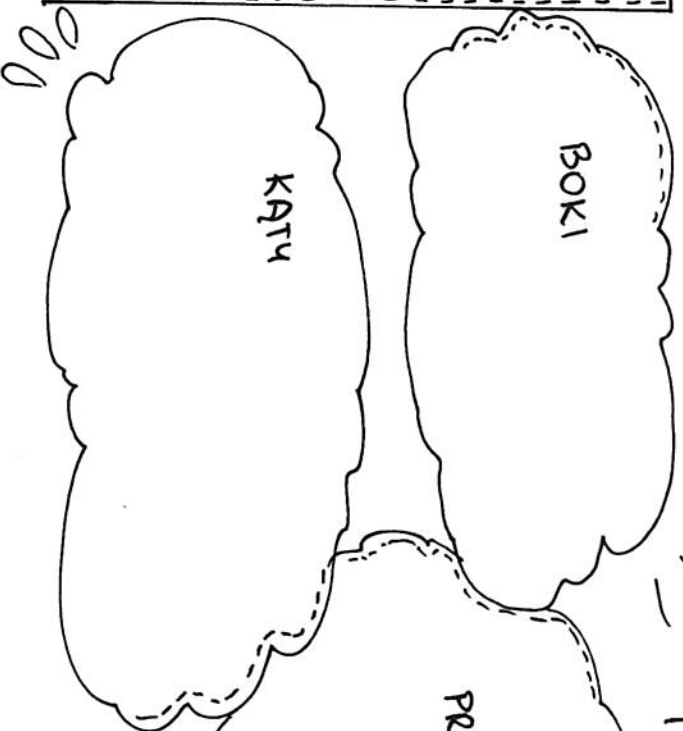
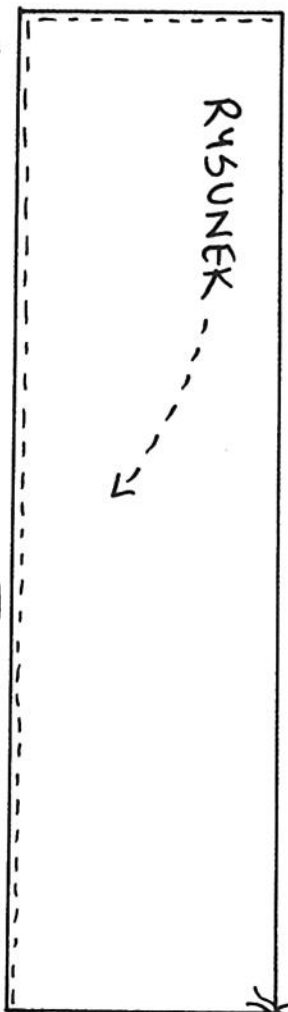
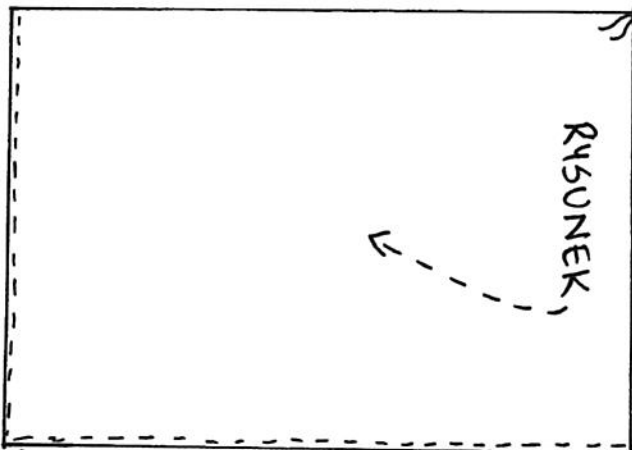
BOKI

PRZEKĄTNE

OBWÓD

KĄTY

POLE

ROMBOLÉTOBOK

ROMB TO SZCZEGÓLNY PRZYPADEK ROMBOLÉTOBOKU.

PUNKT PRZECIĘCIA PRZEKĄTNIC DZIELI KAŻDĄ Z NICH NA POŁOWY.

PRZEKĄTNE SĄ RÓŻNEJ DŁUGOŚCI.

NA DWA WYSOKOŚCI, KTÓRE SĄ RÓŻNEJ DŁUGOŚCI.

NA DWA KĄTY LEWNÉTRZNE OSTRE I DWA ROZMARTÉ.

KĄTY NAPRZECIWKO SIEBIE MĄDĄ JEDNAKOWÉ MIARĘ.

OBWÓD : $2 \cdot a + 2 \cdot b$

POLE : $a \cdot h_2$ LUB $b \cdot h_1$

SUMA KĄTÓW WEWNÉTRZNYCH : 360° .

ROMB

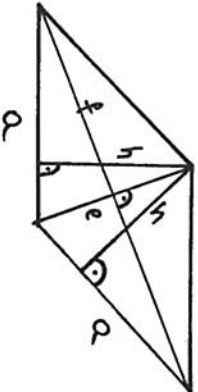

ROMB JEST ROMBOLÉTOBOKIEM.

PUNKT PRZECIĘCIA PRZEKĄTNIC DZIELI KAŻDĄ Z NICH NA POŁOWY.

PRZEKĄTNE PRZECINAJĄ SIĘ POD KĄTEM PROSTYM.

PRZEKĄTNE SĄ RÓŻNEJ DŁUGOŚCI.

NA DWA WYSOKOŚCI, KTÓRE SĄ RÓWNEJ DŁUGOŚCI.

NA DWA KĄTY WEWNÉTRZNE OSTRE I DWA ROZMARTÉ.

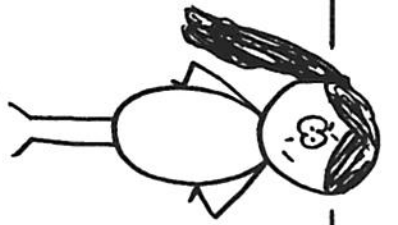
KĄTY NAPRZECIWKO SIEBIE MĄDĄ JEDNAKOWÉ MIARĘ.

OBWÓD : $4 \cdot a$

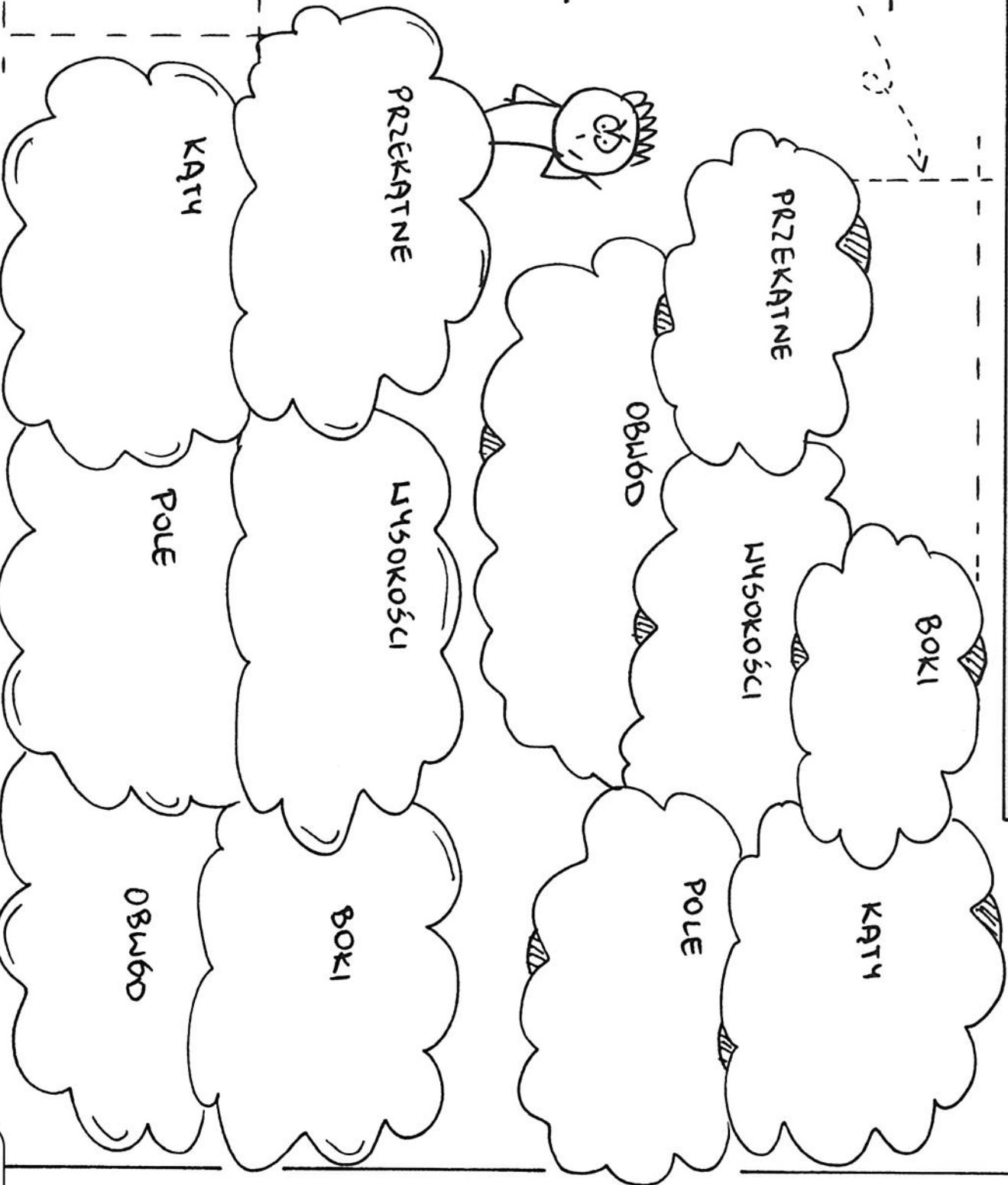
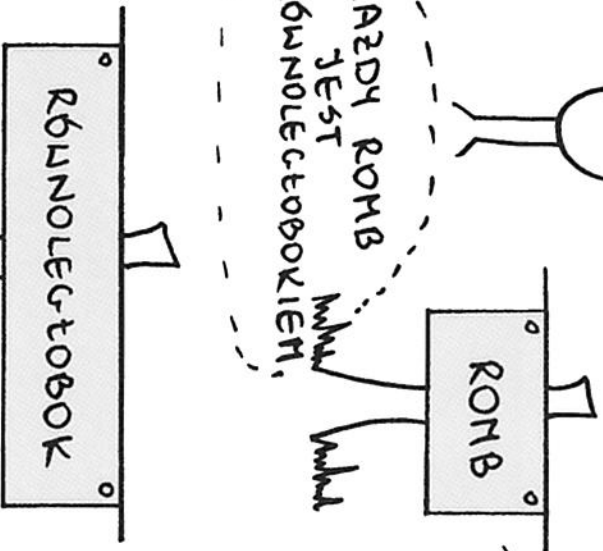
POLE : $a \cdot h$ LUB $\frac{1}{2} \cdot e \cdot f$

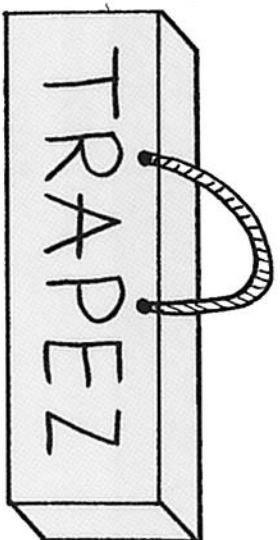

ROMB I RÓWNOLEGŁOBOK

KAZDY ROMB
JEST
RÓWNOLEGŁOBOKIEM.

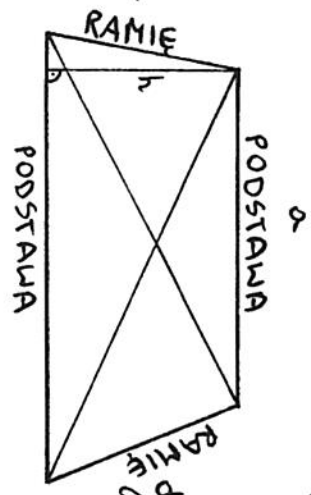

OBW = a + b + c

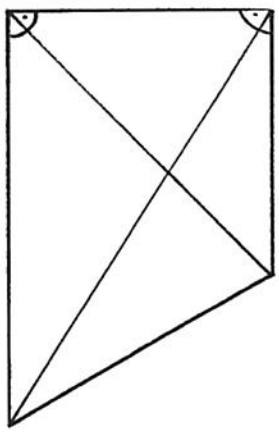
$P = \frac{a+b}{2} \cdot h$

NA DWA KĄTY
MIĘNIERZNE
OSTRE I DWA
KĄTY ROZWARTE.

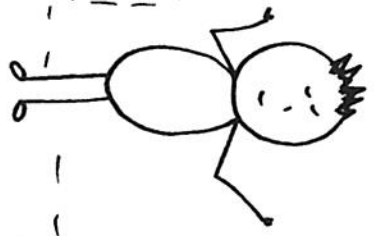
NA CO NAJMNIEJ
JEDNĄ PARĘ BOKÓW
RÓWNOLEGŁYCH.
SUMA KĄTÓW PRZY
JEDNYM RAMIENIU
TO 180°.

PRZEKĄTNE SĄ RÓŻNEJ DŁUGOŚCI
NIE PRZECINAJĄ SIĘ W POŁOWIE.

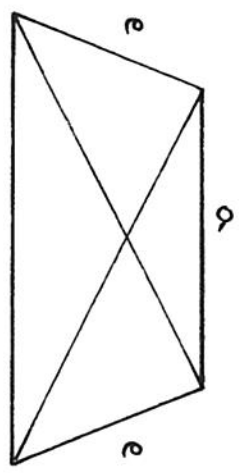
JEDNO RAMIĘ TWORZY
Z PODSTAWAMI KĄTY
PROSTE.

RAMIĘ PROSTOPADŁE DO
PODSTAWY JEST WYSOKOŚCIĄ
TRAPEZU.

PRZEKĄTNE SĄ
RÓWNEJ DŁUGOŚCI.

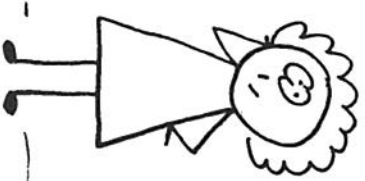
OBW = a + b + 2 · e

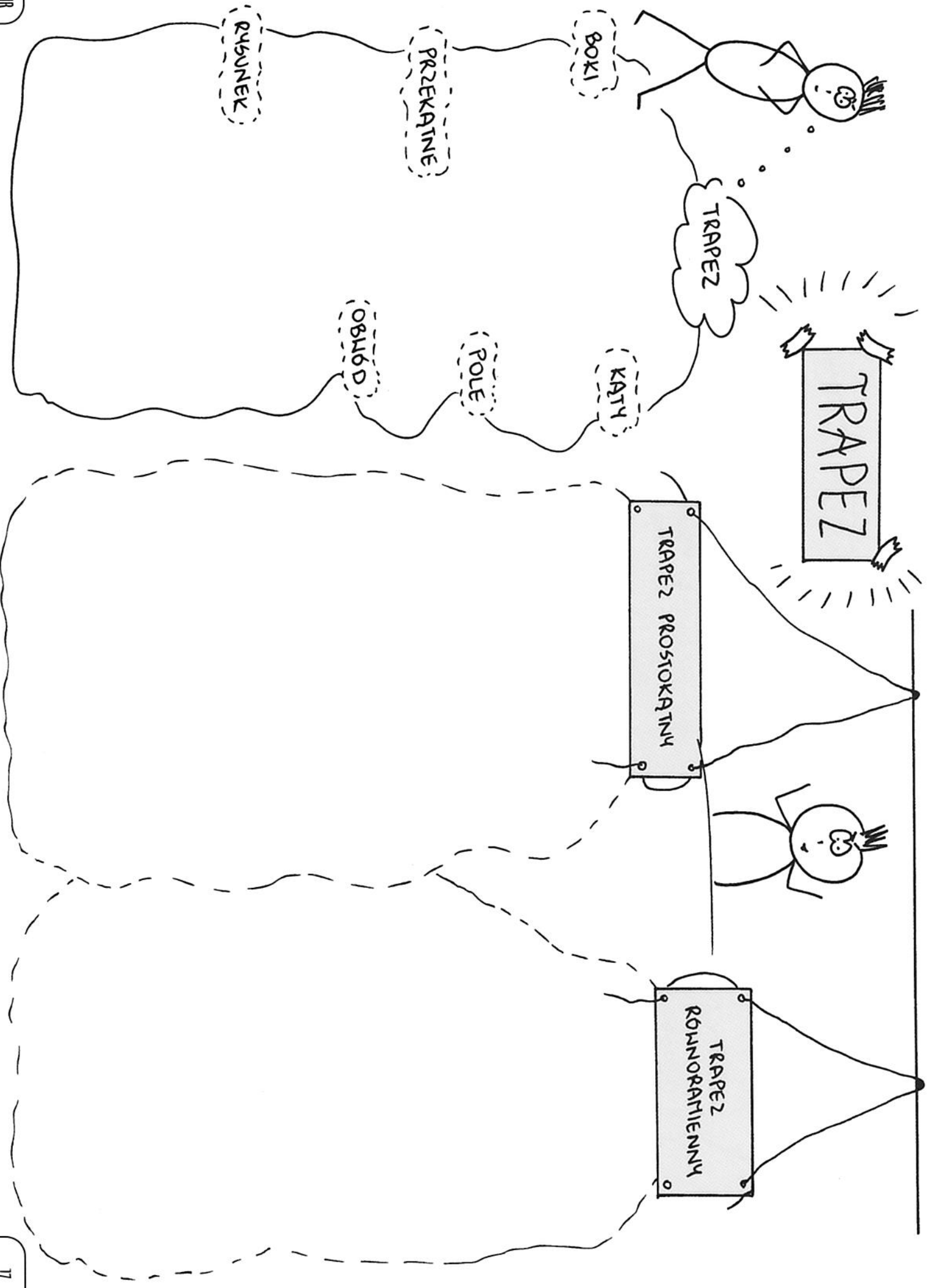
KĄTY PRZY TEJ SAMEJ
PODSTAWIE MAJĄ TAKIE
SAME MIARZY.

* WYJĄTEK: TRAPEZ PROSTOKĄTNY

** WYJĄTEK: TRAPEZ RÓWNOBOKIENNY

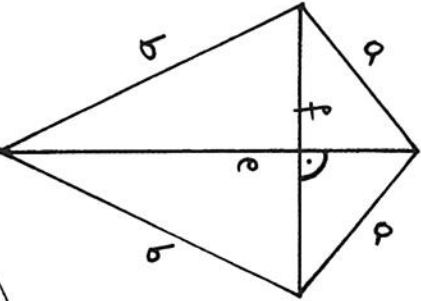

DELTOID

OBWÓD: $2 \cdot a + 2 \cdot b$

POLE: $\frac{1}{2} \cdot e \cdot f$

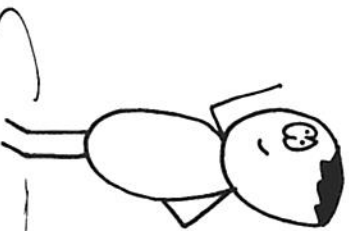
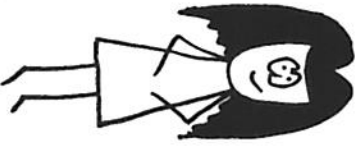
DELTOID Kształtem
przechodzą lataniem c.

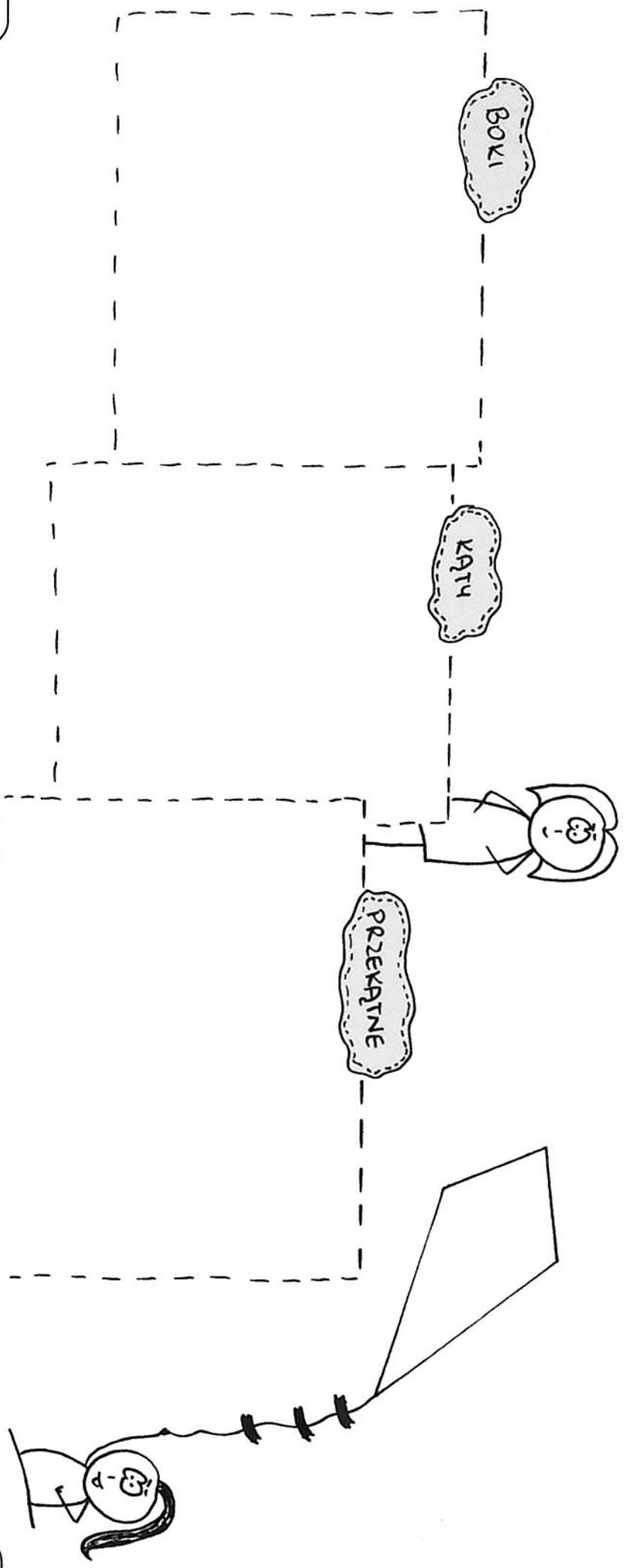
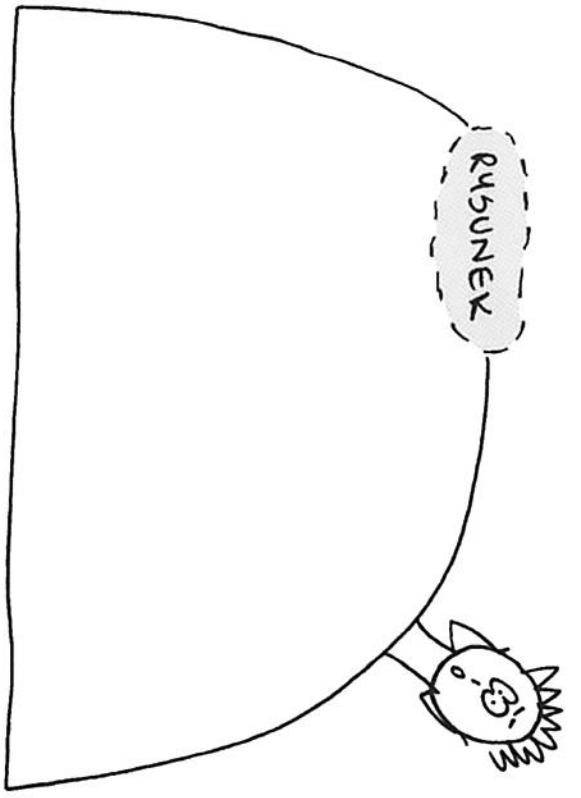
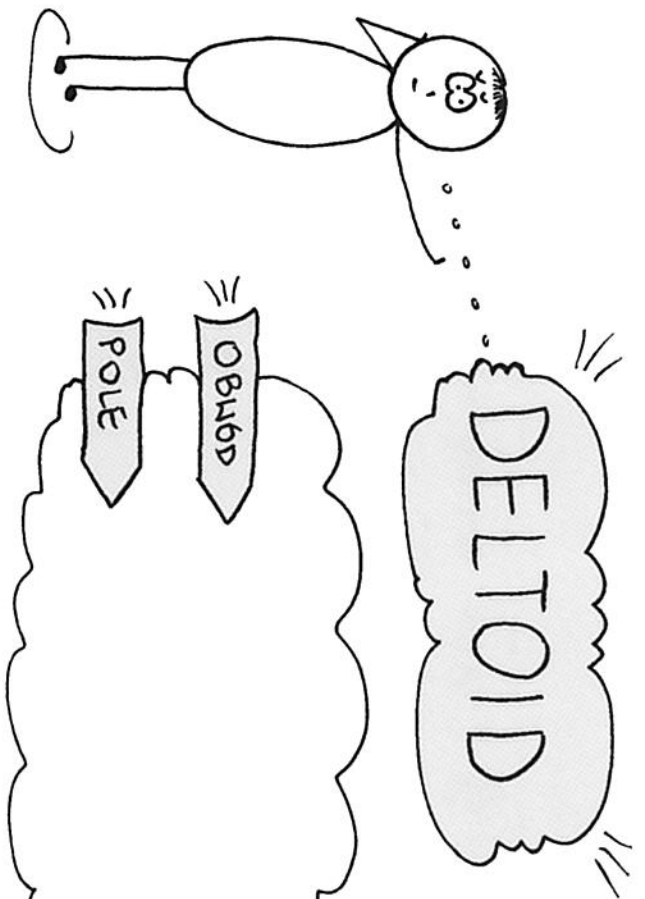

Przekątne przecinają się pod kątem prostym.

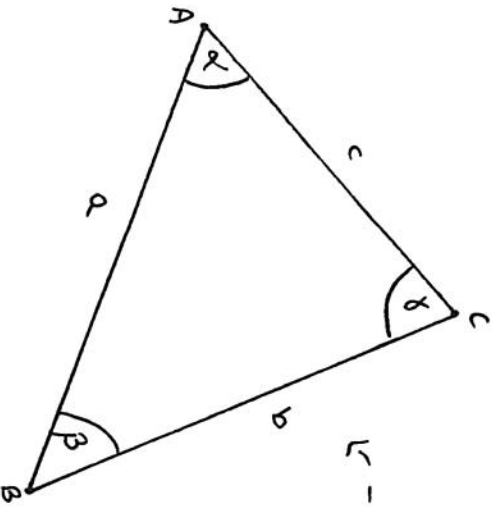
Dłuższa przekątna dzieli krótszą na połowy.

Przekątne dzielą deltoid na 4 trójkąty prostokątne.

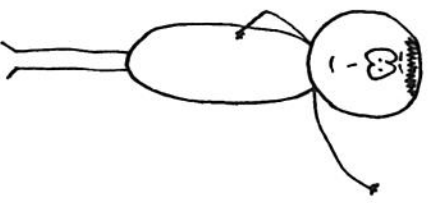

ТРОУКАТЫ

ТРОУКАТ ABC

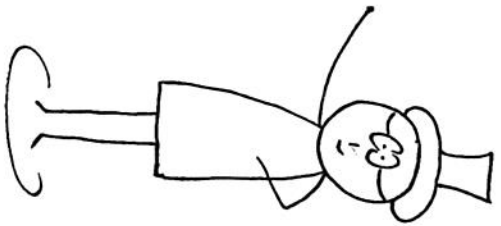
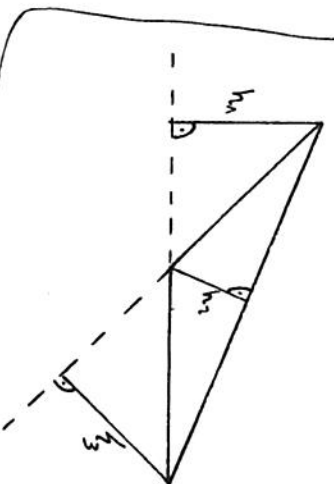
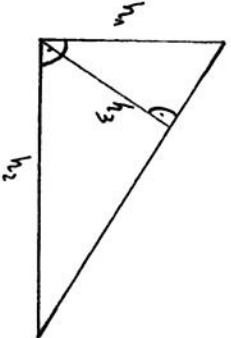
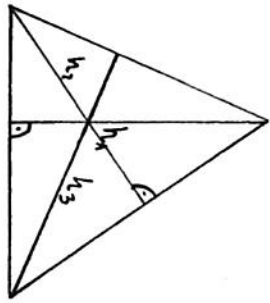
КАЗДУ ТРОУКАТУ МА 3 БОКИ,
3 КАТУ И 3 УИЕРЗУНОУКИ.

КАТУ: α, β, γ
 БОКИ: a, b, c
 УИЕРЗУНОУКИ: A, B, C

ОБМБД:
 $a+b+c$

ОБМБД:
 $|AB|+|BC|+|CA|$

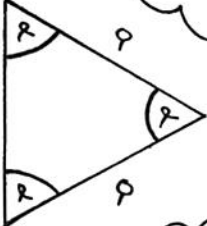
КАЗДУ ТРОУКАТУ МА 3 УИСОУОБИ.

TRÓJKĄTY

TRÓJKĄT
RÓWNOBOCZNY

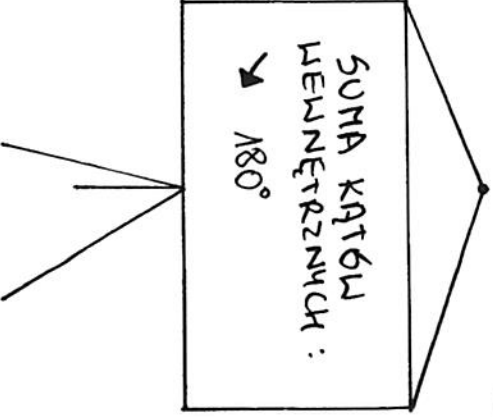
OBWÓD:
 $3 \cdot a$

WSZYSTKIE BOKI
JEDNAKOWEJ
DŁUGOŚCI.

KAZDY KĄT
MIENIEJSZY
NA 60° .

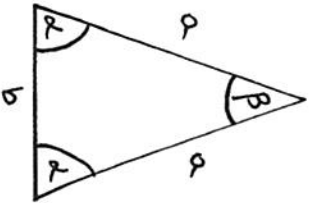
SUMA KĄTÓW
MIENIEJSZYCH:
 $\searrow 180^\circ$

PODZIAŁ ZE WZGLĘDU
NA BOKI

TRÓJKĄT
RÓWNOBIEŻNY

OBWÓD:
 $2 \cdot a + b$

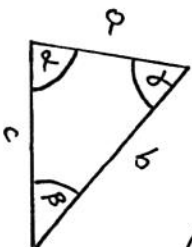

DWA BOKI
JEDNAKOWEJ
DŁUGOŚCI.

KĄTY PRZY
PODSTAWIE
SĄ RÓWNEJ
MIARY.

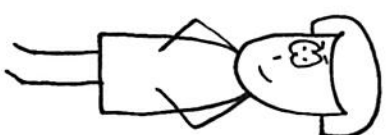
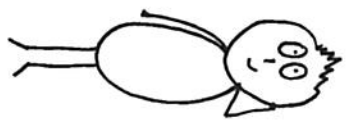
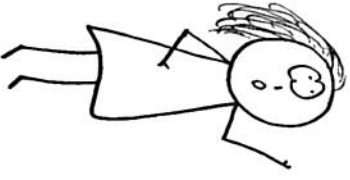
TRÓJKĄT
RÓŻNORÓDZNY

OBWÓD:
 $a + b + c$

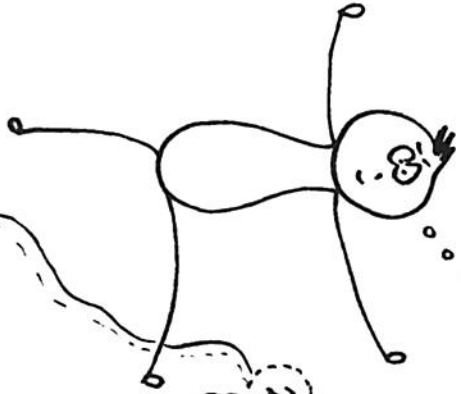
KAZDY BOK MA
INNĄ DŁUGOŚĆ.

KAZDY KĄT MA
INNĄ MIARĘ.

ТРОЈКАТИ

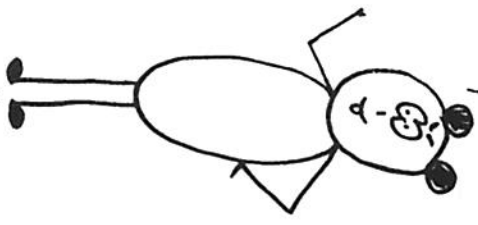
ПОДИАТ ЗЕ УЗГУЉЕДУ
НА БОКИ

1
ТРОЈКАТ Р6МНОГОУГЛНИ

2
ТРОЈКАТ Р6МНОРАТНИЧНИ

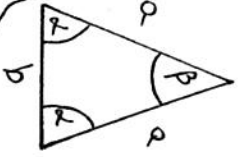
3
ТРОЈКАТ Р6ЗНОУГЛОУГЛНИ

TRÓJKĄTY

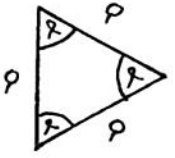
TRÓJKĄT
OSTROKĄTNY

NA WSZYSTKIE
KĄTY OSTRE.
KĄTY PRZY PODSTAWIE
SĄ RÓWNEJ MIARY.

RÓWNOBRIENNY

NA WSZYSTKIE
KĄTY OSTRE.
KĄTY PRZY
WENIĘSTRZYNY
NA 60° .

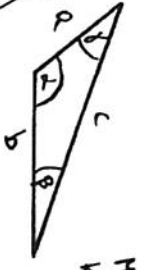

RÓWNOBOCZNY

PODZIAŁ ZE
WZGLĘDU NA
KĄTY

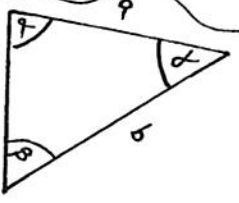
TRÓJKĄT
ROZMIARKOWANY

NA JEDEN
KĄT ROZMIARKI
(λ).
 $\gamma + \beta < 90^\circ$

RÓWNOBOCZNY

NA WSZYSTKIE
KĄTY OSTRE.
KĄTY PRZY
INNEJ MIARZE.

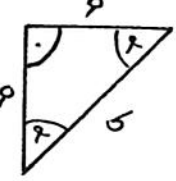
RÓWNOBOCZNY

NA JEDEN KĄT
PROSTY.
 $\alpha + \beta = 90^\circ$

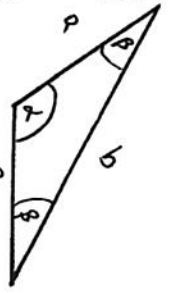
RÓWNOBOCZNY

NA JEDEN KĄT
PROSTY.
KĄTY PRZY
PODSTAWIE
(b) SĄ RÓWNEJ MIARY.

RÓWNOBRIENNY

NA JEDEN KĄT
ROZMIARKI (λ).
KĄTY PRZY
PODSTAWIE
(b) SĄ RÓWNEJ
MIARY.

RÓWNOBRIENNY

TRÓJKĄT
PROSTOKĄTNY

TRÓJKĄTY OSTROKĄTNE

TRÓJKĄTY
PODZIAŁ ZE WZGLĘDU NA KĄTY

TRÓJKĄTY PROSTOKĄTNE

TRÓJKĄTY ROZWIĄTKĄTNE

NA WSZYTKIE BOKI
JEDNAKOWEJ
DŁUGOŚCI.

NA WSZYTKIE KĄTY
RÓWNEJ MIARY.

WIELOKĄT FOREMNYY

PRZYKŁADY

TRÓJKĄT FOREMNYY

CZWOROKĄT FOREMNYY

PĘĆCIOKĄT FOREMNYY

SZEŚCIOKĄT FOREMNYY

SIÓDMANASTOKĄT FOREMNYY

WIELOKĄTY
FOREMNE

WSPISZ WŁASNOŚCI TRÓJKĄTA
FOREMNEGO.

WSPISZ WŁASNOŚCI CZWOROKĄTA
FOREMNEGO.

WSPISZ WŁASNOŚCI SZEŚCIOKĄTA
FOREMNEGO.

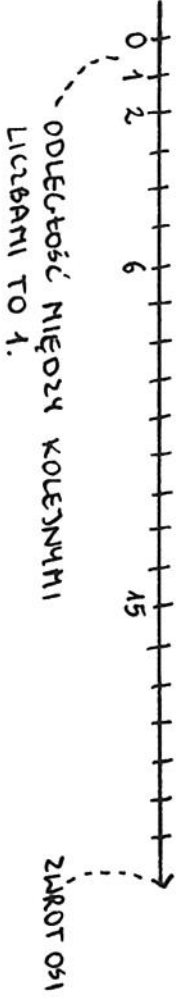
05 LICZBOMA

LICZBY
„NIESZKADŃ NA
051 LICZBOMĘJ.

05 LICZBOMA NIE
ZACZYNA SIĘ OD
ZERO. PRZED ZERO
NIESZKADŃ LICZBY
UJEMNE.

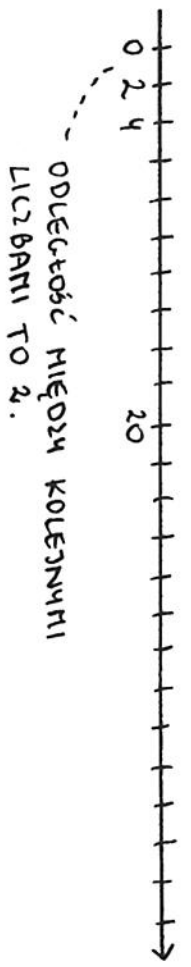
LICZBY UJEMNE
NA 051 LICZBOMĘJ
ROZUMIĘJ TRÓSKŁĘ
PÓŚNIEJ.

1

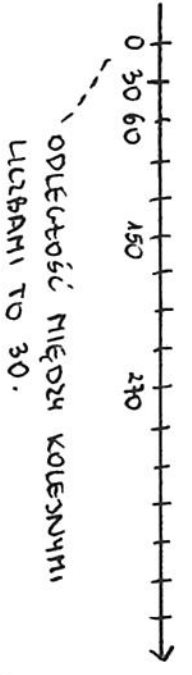
000

2

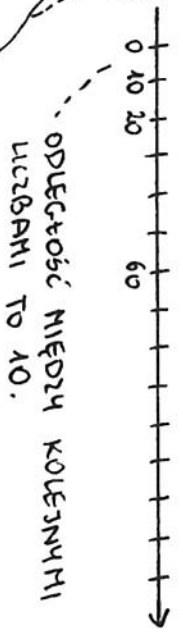
000

3

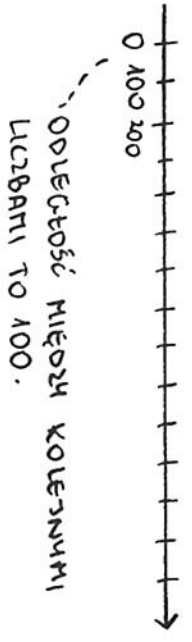
000

5

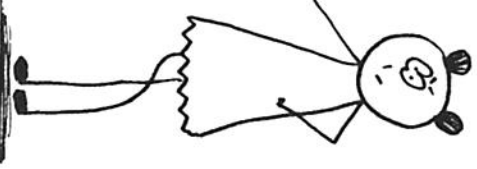

000

4

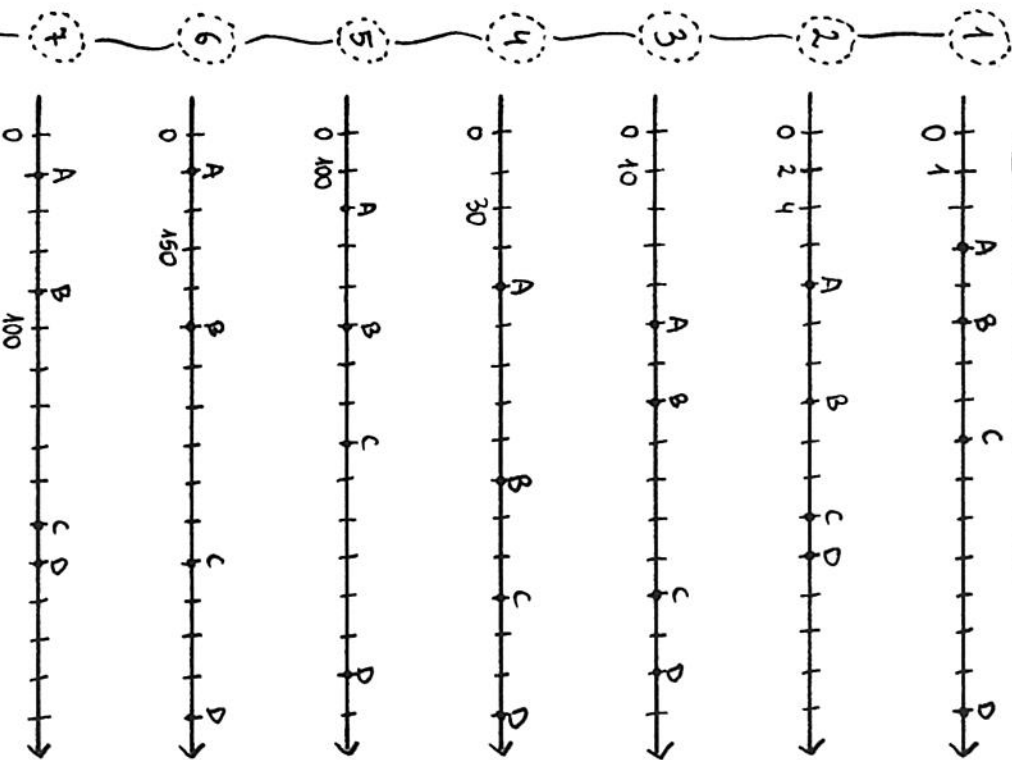

000

05 LICZBOMA

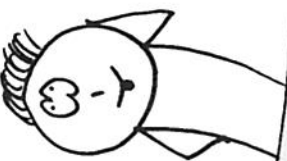
ODCZYTAJ Z OSI LICZBY, KTÓRE
UKRYTY SĄ POD LITERAMI.

NARYSUJ 05 LICZBOMĄ I ZAPNAJZ NA NIEJ
PODANE LICZBY. DOBIERZ ODPowiednią JEDNOSTKĘ.

- 1 2, 5, 6, 8, 9
- 2 4, 6, 8, 14, 20
- 3 100, 150, 300, 450, 500
- 4 10, 15, 30, 45, 55
- 5 9, 15, 21, 30, 39
- 6 50, 70, 100, 120, 140
- 7 75, 125, 175, 200, 250
- 8 24, 36, 40, 48, 50

DODAWANIE I ODEJMOVANIE PAMIĘCIOWE

$7 + 0 = 7$

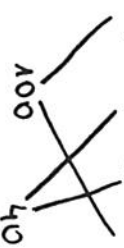
DODAWANIE ZERA
NIE ZMIENIA LICZBY,
DO KTÓREGO DODAWALISZMY.

$78 + 7 = 78 + 5 + 2 = 80 + 5 = 85$

$7 = 5 + 2$
ROZPISUJEMY 7 NA DWA SKŁADNIKI,
TAK BY BYŁO NAPIERWSZO DODAC DO 78.

$87 + 29 + 11 + 13 = 100 + 40 = 140$

KOLEJNOŚĆ SKŁADNIKÓW MOŻEMY
DOWOLNIE ZMIENIAĆ.

$45 + 67 = 40 + 5 + 60 + 7 = 100 + 12 = 112$

ROZPISUJEMY NA
DZIESIĄTKI I JEDNÓSKY.

$10 - 0 = 10$

ODEJMOVANIE ZERA
NIE ZMIENIA LICZBY,
DO KTÓREGO ODEJMOVALISZMY.

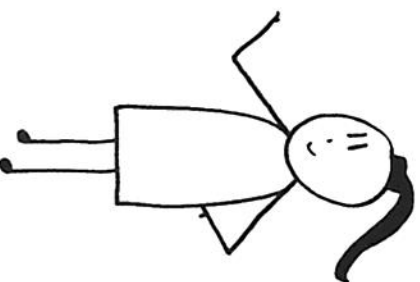
$89 - 68 = 89 - 60 - 8 = 29 - 8 = 21$

ROZPISUJEMY NA
DZIESIĄTKI I
JEDNÓSKY.

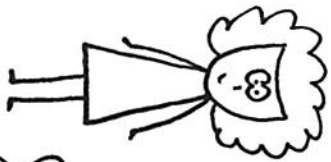
$73 - 49 = 73 - 40 - 9 = 33 - 9 = 33 - 3 - 6 = 30 - 6 = 24$

ROZPISUJEMY NA
DZIESIĄTKI I
JEDNÓSKY.

$9 = 3 + 6$

DODAWANIE | ODEJMOVANIE PAMIĘCIOWE

$$70 + 40 + 30 =$$
$$82 + 34 =$$
$$60 + 0 =$$

$$43 + 92 =$$
$$66 + 55 =$$
$$29 + 18 + 31 =$$

$$27 + 99 =$$
$$125 + 85 =$$
$$300 + 211 =$$

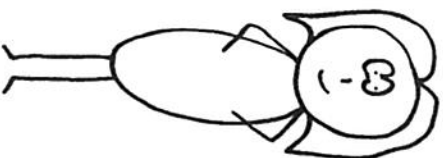
$$165 - 50 =$$
$$391 - 215 =$$
$$84 - 25 =$$

$$85 - 63 =$$
$$112 - 87 =$$
$$201 - 135 =$$

$$2875 - 325 =$$
$$791 - 85 =$$
$$254 - 168 =$$
$$425 - 98 =$$
$$1125 - 225 =$$

$$169 - 152 =$$
$$90 - 0 =$$
$$66 - 58 =$$

$$100 - 52 =$$
$$420 - 20 =$$
$$80 - 30 =$$
$$31 + 51 =$$
$$62 + 32 =$$
$$125 + 91 =$$
$$87 - 33 =$$
$$125 + 99 =$$

MNOŻENIE I DZIELENIE PAMIĘCIOWE

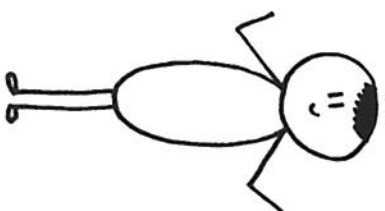
$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ \sqrt[10]{2.5 \cdot 9} = 10 \cdot 9 = 90 \\ 1.9 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ 4 \cdot 6 \cdot 5 = 6 \cdot 20 = 120 \\ 20 \quad 6 \cdot 2 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ 3 \cdot 25 = 3 \cdot 20 + 3 \cdot 5 = 60 + 15 = 75 \\ 20 + 5 = 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ 5 \cdot 6 \cdot 2 \cdot 4 = 10 \cdot 6 \cdot 4 = 10 \cdot 24 = 240 \\ 10 \quad 24 \quad 1 \cdot 24 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ 6 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 5 = 30 \cdot 2 \cdot 3 = 30 \cdot 6 = 180 \\ 30 \quad 6 \quad 3 \cdot 6 \end{array}$$

$$\text{☞} \quad 48:4 = 40:4 + 8:4 = 10 + 2 = 12$$

$$\begin{array}{l} \text{☞} \\ 36:2 = 30:2 + 6:2 = 15 + 3 = 18 \\ 48 \quad 36 \end{array}$$

$$\text{☞} \quad 990:10 = 990:10 = 99$$

$$\text{☞} \quad 3300:10 = 3300:10 = 330$$

$$\text{☞} \quad 22000:100 = 22000:100 = 220$$

$$\text{☞} \quad 2700:900 = 2700:900 = 3$$

$$\text{☞} \quad 480:8 = 60$$

$$48:8$$

$$\text{☞} \quad 360:6 = 60$$

$$36:6$$

$$\text{☞} \quad 8100:9 = 900$$

$$81:9$$

MNOŻENIE I DZIELENIE PAMIĘCIOWE

$5 \cdot 2 = 10$

$3 \cdot 8 = 24$

$4 \cdot 6 = 24$

$2 \cdot 8 \cdot 5 =$
 $20 \cdot 3 \cdot 5 =$
 $6 \cdot 2 \cdot 5 =$

$3 \cdot 9 = 27$

$2 \cdot 9 \cdot 50 =$
 $3 \cdot 4 \cdot 2 \cdot 25 =$
 $4 \cdot 144 =$
 $6 \cdot 23 =$

$9 \cdot 5 = 45$

$3 \cdot 6 = 18$

$9 \cdot 9 = 81$

$20 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 2 =$
 $9 \cdot 2 \cdot 8 \cdot 5 =$
 $6 \cdot 3 \cdot 10 =$
 $9 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 25 =$

$\rightarrow 30000 : 10 =$
 $\rightarrow 660 : 10 =$
 $\rightarrow 2800 : 1400 =$
 $\rightarrow 15000 : 50 =$
 $\rightarrow 8100 : 81 =$
 $\rightarrow 46 : 2 =$

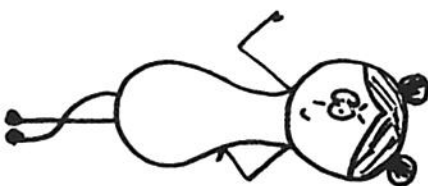
$950 : 5 =$
 $112 : 4 =$
 $12000 : 400 =$

MNOŻENIE I DZIELENIE PRZEZ 10, 100, 1000 ...

$$45 \cdot 10 = 450 \quad \text{--- DOPISUJEMY JEJONO ZERO DO LICZBY 45.}$$

$$60 \cdot 100 = 6\,000 \quad \text{--- DOPISUJEMY DWA ZERA DO LICZBY 60.}$$

$$728 \cdot 1000 = 728\,000 \quad \text{--- DOPISUJEMY TRZY ZERA DO LICZBY 728.}$$

$$360 \cdot 3 = \overbrace{36 \cdot 10}^{360} \cdot 3 = 36 \cdot 3 \cdot 10 = 108 \cdot 10 = 1\,080$$

NOŻENY ZMIENIĄĆ KOLEJNOŚĆ CZYNNIKÓW.
 $36 \cdot 3 = 30 \cdot 3 + 6 \cdot 3 = 90 + 18 = 108$

$$30 \cdot 80 = \overbrace{3 \cdot 10}^{30} \cdot \overbrace{8 \cdot 10}^{80} = 3 \cdot 8 \cdot 10 \cdot 10 = 24 \cdot 100 = 2\,400$$

$$40 \cdot 15 = \overbrace{4 \cdot 10}^{40} \cdot 15 = 4 \cdot 15 \cdot 10 = 60 \cdot 10 = 600$$

$$2\,000 \cdot 52 = \overbrace{2 \cdot 1000}^{2\,000} \cdot 52 = 2 \cdot 52 \cdot 1000 = 104 \cdot 1000 = 104\,000$$

$$\Rightarrow 4200 : 10 = 420$$

SKRĘŚLAMY PO JEJONIM ZEREM W DZIELENIE I DZIELENIKU.

$$\Rightarrow 3000 : 1000 = 3$$

SKRĘŚLAMY PO DWAM ZERAM W DZIELENIE I DZIELENIKU.

$$\Rightarrow 4800 : 6 = 800$$

$$48 : 6 = 8$$

$$\Rightarrow 3600 : 90 = 360 : 9 = 40$$

$$36 : 9 = 4$$

JAK SPRAWDZIĆ DZIELENIE?

$$\begin{aligned} 4800 : 6 &= 800 \\ 800 \cdot 6 &= 8 \cdot 100 \cdot 6 = \\ &= 8 \cdot 6 \cdot 100 = \\ &= 48 \cdot 100 = \\ &= 4800 \end{aligned}$$

MNOŻENIE I DZIELENIE PRZEZ 10, 100, 1000 ...

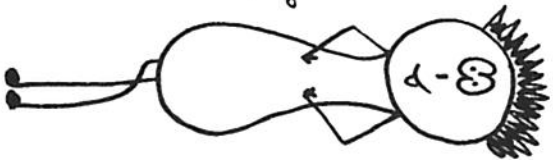
$$65 \cdot 10 =$$
$$852 \cdot 100 =$$
$$42 \cdot 1000 =$$

$$250 \cdot 4 =$$
$$350 \cdot 4 =$$
$$90 \cdot 12 =$$

$$50 \cdot 40 =$$
$$3000 \cdot 21 =$$
$$87 \cdot 20 =$$

$$5600 : 8 =$$

SPRAWDZENIE

$$5200 : 10 =$$
$$6300 : 100 =$$
$$3000 : 1000 =$$

$$2400 : 6 =$$
$$3200 : 80 =$$
$$2800 : 400 =$$

$$3500 : 40 =$$
$$6400 : 8 =$$
$$8100 : 90 =$$

$$1600 : 40 =$$

SPRAWDZENIE

$2800 : 100 =$
$3200 : 10 =$
$35 \cdot 30 =$
$87 \cdot 100 =$

Wskazywanie

TABLICZKA MNOŻENIA

$3 \cdot 3 = 9$
 $3 \cdot 4 = 12$
 $3 \cdot 5 = 15$
 $3 \cdot 7 = 21$
 $3 \cdot 8 = 24$
 $3 \cdot 9 = 27$
 $3 \cdot 10 = 30$

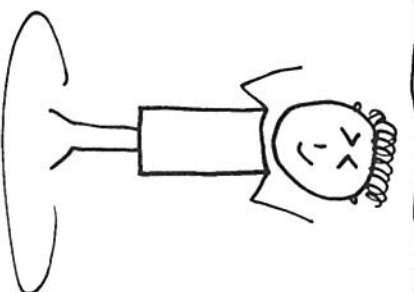
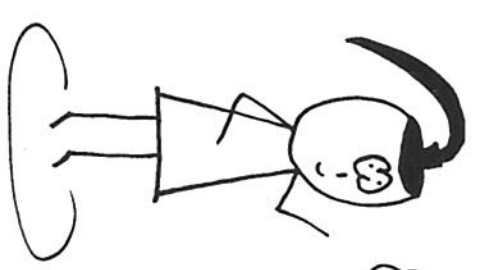
$4 \cdot 4 = 16$
 $4 \cdot 5 = 20$
 $4 \cdot 7 = 28$
 $4 \cdot 8 = 32$
 $4 \cdot 9 = 36$
 $4 \cdot 10 = 40$

$2 \cdot 2 = 4$
 $2 \cdot 3 = 6$
 $2 \cdot 4 = 8$
 $2 \cdot 5 = 10$
 $2 \cdot 6 = 12$
 $2 \cdot 7 = 14$
 $2 \cdot 8 = 16$
 $2 \cdot 9 = 18$
 $2 \cdot 10 = 20$

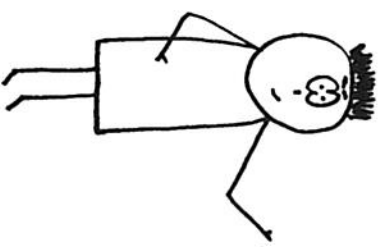
$5 \cdot 5 = 25$
 $5 \cdot 6 = 30$
 $5 \cdot 7 = 35$
 $5 \cdot 8 = 40$
 $5 \cdot 9 = 45$
 $5 \cdot 10 = 50$
 $6 \cdot 6 = 36$
 $6 \cdot 7 = 42$
 $6 \cdot 8 = 48$
 $6 \cdot 9 = 54$
 $6 \cdot 10 = 60$

$7 \cdot 7 = 49$
 $7 \cdot 8 = 56$
 $7 \cdot 9 = 63$
 $7 \cdot 10 = 70$
 $8 \cdot 8 = 64$
 $8 \cdot 9 = 72$
 $8 \cdot 10 = 80$

$9 \cdot 9 = 81$
 $9 \cdot 10 = 90$

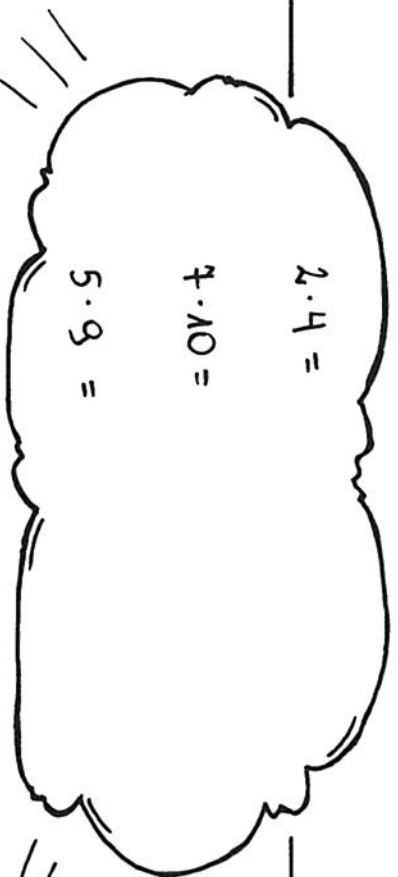
TABLICZKA MNOŻENIA

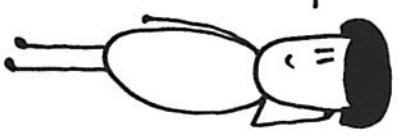
Wokreślenie

Wokreślenie

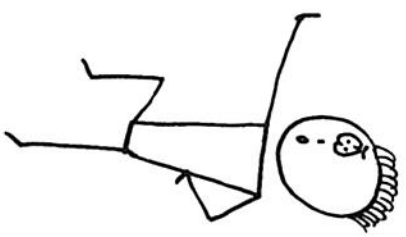
$4 \cdot 4 =$
$3 \cdot 5 =$
$3 \cdot 6 =$
$8 \cdot 2 =$

$6 \cdot 7 =$	$8 \cdot 8 =$
$5 \cdot 8 =$	$6 \cdot 10 =$
$3 \cdot 4 =$	$4 \cdot 8 =$
$9 \cdot 10 =$	$6 \cdot 6 =$

$1 \cdot 6 =$	$9 \cdot 9 =$
$4 \cdot 10 =$	$4 \cdot 3 =$
$3 \cdot 4 =$	$5 \cdot 5 =$

TABLICZKA DZIELENIA

$2:2=1$	$4:2=2$
$6:2=3$	$8:2=4$
$10:2=5$	$12:2=6$
$14:2=7$	$16:2=8$
$18:2=9$	$20:2=10$

$3:3=1$	$9:3=3$
$12:3=4$	$18:3=6$
$15:3=5$	$21:3=7$
$24:3=8$	$27:3=9$
$30:3=10$	

$4:4=1$
$16:4=4$
$20:4=5$
$24:4=6$
$28:4=7$
$32:4=8$
$36:4=9$
$40:4=10$

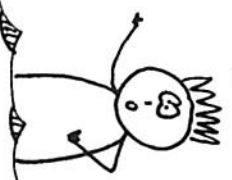
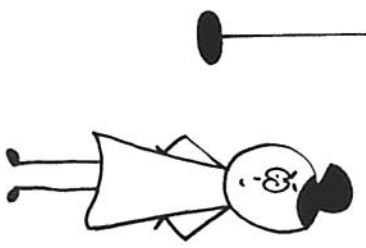
$5:5=1$	$25:5=5$
$30:5=6$	$35:5=7$
$40:5=8$	$45:5=9$
$50:5=10$	

$6:6=1$	$36:6=6$
$42:6=7$	$48:6=8$
$54:6=9$	$60:6=10$

$7:7=1$	$49:7=7$
$56:7=8$	
$63:7=9$	
$70:7=10$	

$8:8=1$	$64:8=8$
$72:8=9$	
$80:8=10$	

$9:9=1$	$81:9=9$
$90:9=10$	$10:10=1$
$100:10=10$	

TABLICZKA DZIELENIA

$$\begin{array}{l} 25:5 = \\ 64:8 = \\ 28:4 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 42:8 = \\ 63:9 = \\ 32:4 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 40:5 = \\ 20:2 = \\ 10:5 = \end{array}$$

$$60:6 =$$

$$\begin{array}{l} 100:10 = \\ 20:4 = \\ 12:6 = \end{array}$$

$$35:5 =$$

$$\begin{array}{l} 9:9 = \\ 45:5 = \\ 12:2 = \end{array}$$

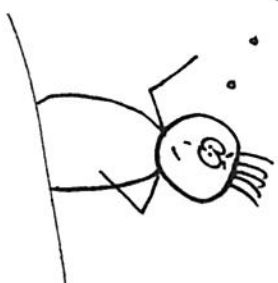
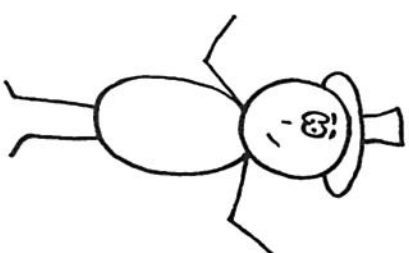
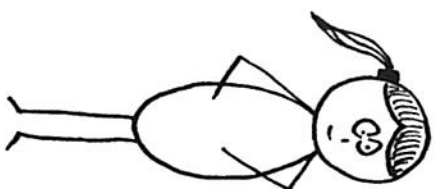
$$42:6 =$$

$$\begin{array}{l} 18:2 = \\ 36:6 = \\ 16:4 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 50:5 = \\ 49:7 = \\ 3:3 = \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 40:4 = \\ 6:6 = \\ 21:3 = \end{array}$$

$$14:2 =$$

POTĘGOWANIE LICZB

4^2
 CZTERY DO POTĘGI DRUGIEJ
 CZYLI DO KWADRATU
 KWADRAT LICZBY CZTERY

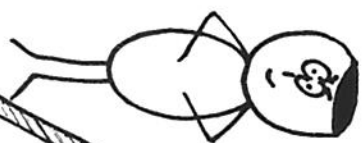
$0^4 = 0 \cdot 0 \cdot 0 \cdot 0 = 0$
 $6^1 = 6$
 $1^3 = 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1$

$3 + 3 = 2 \cdot 3$
 $3 \cdot 3 = 3^2$
 $3^2 \neq 2 \cdot 3$

5^2
 WYKŁADNIK POTĘGI
 PODSTAWA POTĘGI

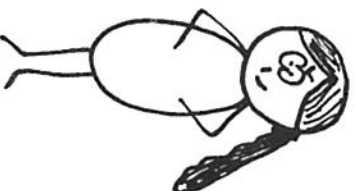
2^3
 DWA DO POTĘGI TRZECIEJ
 DWA DO SZESZCIANU
 SZESZCIAN LICZBY DWA

PRZYKŁADY

- $3^2 + 2^3 = 9 + 8 = 17$
 $3 \cdot 3 = 9$ $2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$
- $5^2 - 2^2 = 25 - 4 = 21$
 $5 \cdot 5 = 25$ $2 \cdot 2 = 4$
- $4^2 \cdot 3 = 16 \cdot 3 = 48$

$4^2 = 4 \cdot 4 = 16$
 $6^2 = 6 \cdot 6 = 36$
 $5^2 = 5 \cdot 5 = 25$

POTĘGOWANIE LICZB

$4^2 \cdot 2 =$

$3^3 =$

$8^2 + 3^2 =$

$0^{44} =$

$1^{20} =$

$9^2 - 5^2 =$

$3^4 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$

CO JEST WIĘKSZE?

$\downarrow 3^3$ CZY $3 \cdot 3$

$\downarrow 5^2$ CZY $5 \cdot 2$

$\downarrow 3^4$ CZY 4^3

WAŻNE!
 $4^2 \neq 2 \cdot 4$
 $\uparrow$
 16
 $\uparrow$
 8

ZAPISZ
KRÓCEJ.

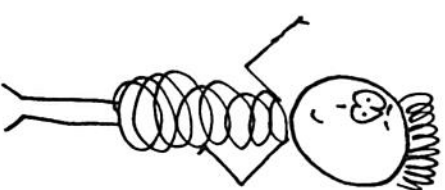
$\rightarrow 2 \cdot 2 \cdot 2 =$

$\rightarrow 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 =$

$\rightarrow 6 \cdot 6 =$

$\rightarrow 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 =$

$\rightarrow 0 \cdot 0 \cdot 0 =$

PORÓWNYWANIE LICZB

CZY LICZBY SĄ RÓWNE?

LICZBA O 4 WIĘKSZA OD 15.

$$15 + 4 = 19$$

LICZBA 2 RAZY MNIEJSZA OD 36.

$$36 : 2 = 18$$

KTÓRA LICZBA JEST WIĘKSZA?
ILE RAZY WIĘKSZA?
O ILE WIĘKSZA?

LICZBA O 2 MNIEJSZA OD 30.

$$30 - 2 = 28$$

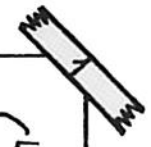
LICZBA 3 RAZY WIĘKSZA OD 10.

$$10 \cdot 3 = 30$$

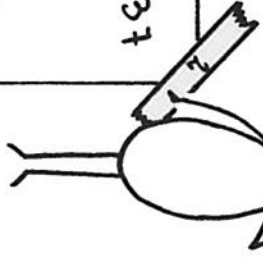
KTÓRA LICZBA JEST MNIEJSZA?
JLE RAZY MNIEJSZA?
O ILE MNIEJSZA?

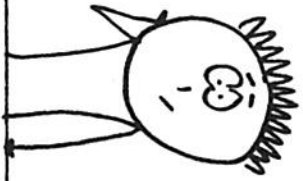
PORÓWNYWANIE LICZEB

LICZBA O 10 WIĘKSZA OD 17
LICZBA 7 RAZY MNIEJSZA OD 49
LICZBA O 9 MNIEJSZA OD 28

LICZBA 2 RAZY WIĘKSZA OD 37
LICZBA O 22 MNIEJSZA OD 71
LICZBA 4 RAZY WIĘKSZA OD 12

33

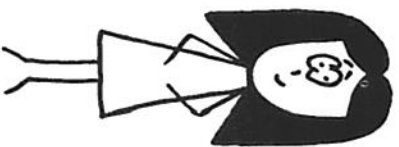
LICZBA O 12 WIĘKSZA OD 39 ---->
LICZBA O 19 MNIEJSZA OD 44 ---->
LICZBA 5 RAZY MNIEJSZA OD 50 ---->

Wielki Wielki

4

LICZBA O 3 WIĘKSZA OD 178
LICZBA O 122 MNIEJSZA OD 1122

KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA DZIAŁAŃ

$$3 \cdot 8 + 9 = 24 + 9 = 33$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ 33 \end{array}$$

$$\frac{24}{4} : 6 \cdot 2 = 4 \cdot 2 = 8$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ 8 \end{array}$$

$$\frac{(10-2) : 3 = 20 : 3 = 6 \text{ r. } 2$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ 6 \text{ r. } 2 \end{array}$$

1. DZIAŁANIA W NAWIASIE

2. POTĘGOWANIE

3. MNOŻENIE I DZIELENIE
W KOLEJNOŚCI WYSTĘPOWANIA

4. DODAWANIE I ODEJTIOWANIE
W KOLEJNOŚCI WYSTĘPOWANIA

$$2^3 \cdot 4 = 8 \cdot 4 = 32$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 32 \end{array}$$

$$\frac{(16:8) \cdot 9 - 2 \cdot 4}{2} = 2 \cdot 9 - 2 \cdot 4 = 18 - 8 = 10$$

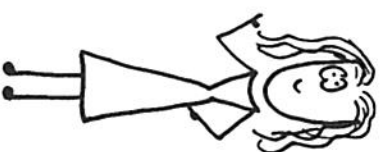
$$\begin{array}{r} 2 \\ 18 \\ 8 \\ 10 \end{array}$$

$$6^2 : 2 \cdot 3 = \frac{36}{2} : 2 \cdot 3 = 18 \cdot 3 = 54$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ 18 \\ 54 \end{array}$$

$$\frac{(4 \cdot 2^2) : (10-2)}{4 \cdot 4} = \frac{16}{8} = 2$$

$$\begin{array}{r} 4 \cdot 4 = 16 \\ 8 \\ 2 \end{array}$$

KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA DZIAŁAŃ

1 $44 + 16 - 29 =$

2 $68 : 2 \cdot 2 =$

3 $17 \cdot 5 - 49 =$

4 $4^3 - 2^3 =$

5 $45 : 9 \cdot 3 =$

6 $89 - 2 \cdot 15 =$

7 $(14 + 16) : 3 =$

8 $17 + 300 : 10 =$

9 $300 \cdot 2 - 500 : (17 + 33) =$

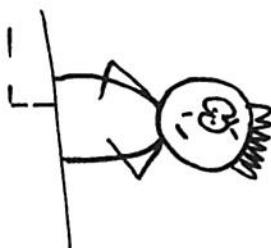
10 $2^4 \cdot 6 - 4 \cdot 8 =$

11 $(9^2 - 45) \cdot 6 - 30 : 3 =$

12 $402 - 6 \cdot (2 + 9) \cdot 3 =$

13 $(132 - 51) : 3 + 6^2 =$

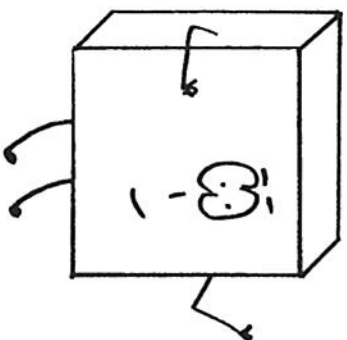
14 $1200 : 100 \cdot 3 - 12 \cdot 2 =$

15 $132 \cdot 2 - 18 \cdot 6 : 2^2 =$

16 $3^2 \cdot 6 - 12 : 2 - (2 + 6) =$

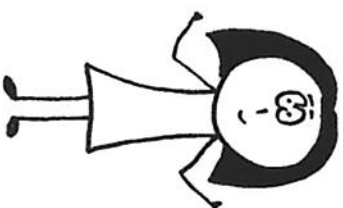
DODAWANIE LICZB SPOSOBEM PISEMNYM

$$\rightarrow 862 + 321 = 1183$$

$$\begin{array}{r} 862 \\ + 321 \\ \hline 1183 \end{array}$$

$8+3=11$ $6+2=8$ $2+1=3$

$$\rightarrow 395 + 691 = 1086$$

$$\begin{array}{r} 395 \\ + 691 \\ \hline 1086 \end{array}$$

$1+3+6=10$ $9+9=18$ $1+5=6$

PRZECHODZI DO
NASTĘPNEGO
RZĘDU.

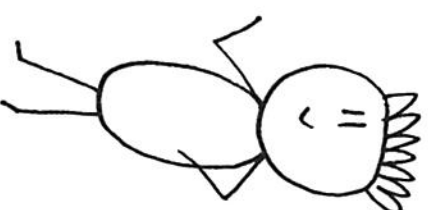
$$\rightarrow 1294 + 396 = 1690$$

$$\begin{array}{r} 1294 \\ + 396 \\ \hline 1690 \end{array}$$

ZPRISUJEMY JEDNOŚCI
POD JEDNOŚCIAMI,
DZIESIĄTKI POD
DZIESIĄTKAMI ITD.

$$\rightarrow 1445 + 3218 = 4663$$

$$\begin{array}{r} 1445 \\ + 3218 \\ \hline 4663 \end{array}$$

DODAWANIE LICZB SPÓSÓBEM PISEMNYM

$233 + 462 =$

$1253 + 994 =$

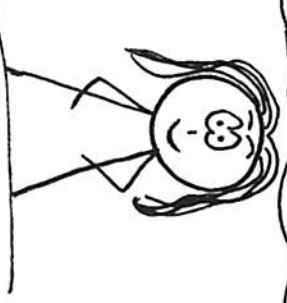
$10877 + 337 =$

$998 + 205 =$

$649 + 1125 =$

$854 + 68 =$

$1125 + 391 =$

$$\begin{array}{r} 1095 + 633 = 1728 \\ + \quad 1095 \\ \hline 1728 \end{array}$$

$1111 + 999 =$

$10011 + 978 =$

$832 + 621 =$

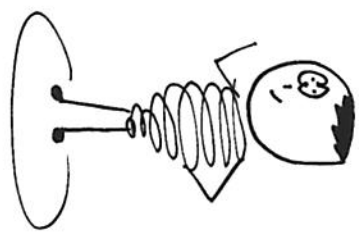
ODEJMOWANIE LICZB SPÓSOBEM PISEMNYM

$$3872 - 631 = 3241$$

$$\begin{array}{r} 3872 \\ - 631 \\ \hline 3241 \end{array}$$

Annotations:
 - Arrow from 3 to 3: 3-3=0
 - Arrow from 8 to 2: 8-6=2
 - Arrow from 7 to 4: 7-3=4
 - Arrow from 2 to 1: 2-1=1

ZAPISUJEMY JEDNOŚCI
POD JEDNÓDKAMI
ITD.

$$633 - 492 = 141$$

$$\begin{array}{r} 633 \\ - 492 \\ \hline 141 \end{array}$$

Annotations:
 - Arrow from 6 to 1: 6-4=2
 - Arrow from 3 to 4: 3-9=-6, then 13-9=4
 - Arrow from 3 to 2: 3-2=1

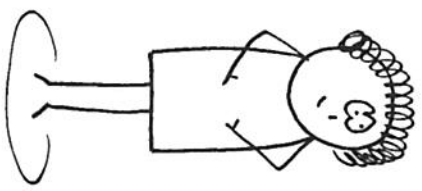
ZABIERAMY Z KOLEJNEGO
RZĘDU DZIESIĄTKĘ I
DODAJEMY JĄ DO TRÓJKI.
 $10+3=13$

$$2058 - 1943 = 115$$

$$\begin{array}{r} 2058 \\ - 1943 \\ \hline 115 \end{array}$$

Annotations:
 - Arrow from 2 to 1: 2-1=1
 - Arrow from 0 to 9: 10-9=1
 - Arrow from 5 to 4: 5-4=1
 - Arrow from 8 to 3: 8-3=5

ZABIERAMY Z KOLEJNEGO
RZĘDU DZIESIĄTKĘ.
 $0+10=10$

$$3000 - 1526 =$$

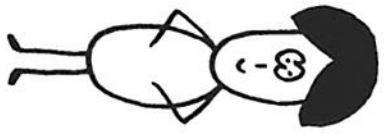
$$\begin{array}{r} 3000 \\ - 1526 \\ \hline 1474 \end{array}$$

Annotations:
 - Arrow from 3 to 1: 3-1=2
 - Arrow from 0 to 5: 10-5=5
 - Arrow from 0 to 2: 10-2=8
 - Arrow from 0 to 6: 10-6=4

ZABIERAMY DOPRZED
OD TRÓJKI. MIEJSCA
PO ZERACH UZUPLENIAMY
DZIESIĄTKAMI.

Puste miejsca,
ponieważ $1-1=0$

$$\text{II} \triangleright 3952 - 2641 =$$

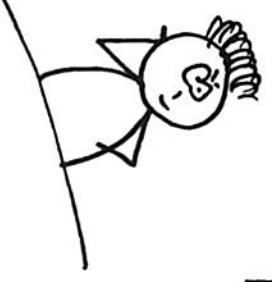

$$\text{II} \triangleright 4392 - 3547 =$$

ODEJMOWANIE LICZB
SPÓSOBEM PISEMNYM

$$\text{II} \triangleright 1400 - 957 =$$

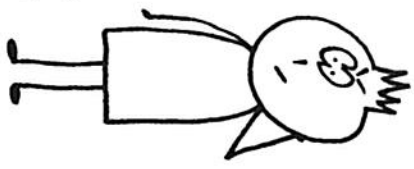
$$\text{II} \triangleright 1000 - 689 =$$

$$\text{II} \triangleright 2100 - 1799 =$$

$$\text{II} \triangleright 6481 - 4997 =$$

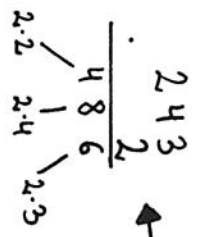
$$\text{II} \triangleright 11400 - 999 =$$

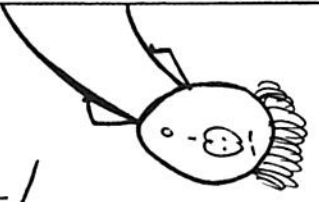
MNOŻENIE PISEMNE PRZEZ LICZBY JEDNOCYFROWE

$4 \cdot 50 = 200$

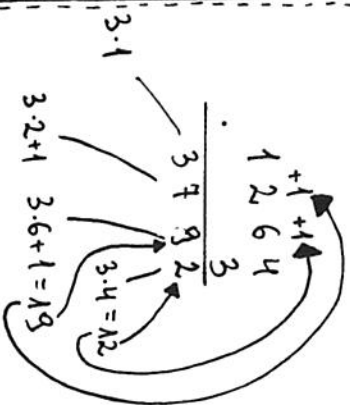
$243 \cdot 2 = 486$

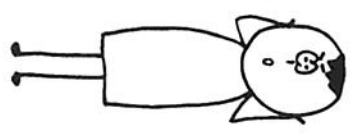
PODZAS ZAPISYWANIA LICZB MNOŻONYCH DO PRAWES STRONY.

$1264 \cdot 3 = 3792$

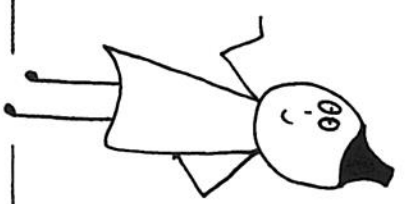
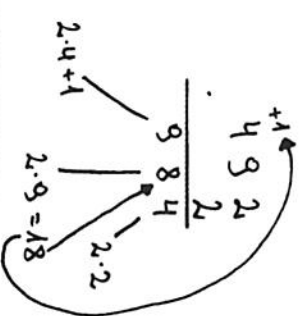
NAPRIERW MNOŻYMY, PŁYNIES DODAJEMY.

$2 \cdot 10 \cdot 10 = 200$

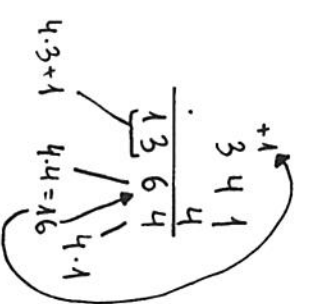
$5 \cdot 40 = 200$

$492 \cdot 2 = 984$

$2 \cdot 100 = 200$

$341 \cdot 4 = 1364$

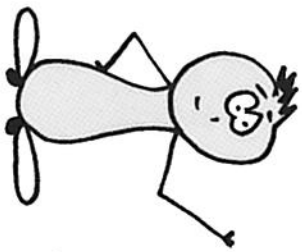

$8 \cdot 25 = 200$

MNOŻENIE~PISEMNE~PRZEZ~LICZBY~JEDNOCYFROWE

1) $275 \cdot 4 =$

2) $392 \cdot 5 =$

3) $1125 \cdot 2 =$

4) $4298 \cdot 7 =$

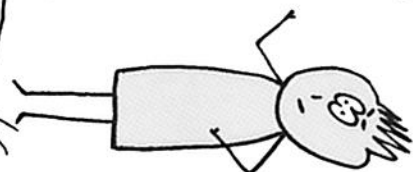
5) $2899 \cdot 6 =$

6) $528 \cdot 6 =$

7) $3853 \cdot 2 =$

8) $128 \cdot 7 =$

9) $867 \cdot 3 =$

MNOŻENIE PISEMNE PRZEZ LICZBY WIELOCYFROWE

1 251 · 11 = 2761

$$\begin{array}{r} 251 \\ \cdot 11 \\ \hline 251 \\ + 251 \\ \hline 2761 \end{array}$$

MNOŻENIE PRZEZ 1 (OD PRAWY)
1 · 1 = 1   1 · 5 = 5   1 · 2 = 2

POWSTAJE „SCHODEK”!

MNOŻENIE PRZEZ 1 (OD LEWEJ)
1 · 1 = 1   1 · 5 = 5   1 · 2 = 2

WYNIKI DODAJEMY
SPÓSOBEM PISEMNYM.

2 152 · 13 = 1976

$$\begin{array}{r} 152 \\ \cdot 13 \\ \hline 456 \\ + 1520 \\ \hline 1976 \end{array}$$

MNOŻENIE PRZEZ 3
3 · 2 = 6   3 · 5 = 15   3 · 1 + 1 = 4

POWSTAJE „SCHODEK”!

MNOŻENIE PRZEZ 1
1 · 2 = 2   1 · 5 = 5   1 · 1 = 1

3 96 · 52 = 4992

$$\begin{array}{r} 96 \\ \cdot 52 \\ \hline 192 \\ + 480 \\ \hline 4992 \end{array}$$

MNOŻENIE PRZEZ 2
2 · 6 = 12   2 · 9 + 1 = 13

MNOŻENIE PRZEZ 5
5 · 6 = 30   5 · 9 + 3 = 48

WYNIKI DODAJEMY
SPÓSOBEM PISEMNYM.

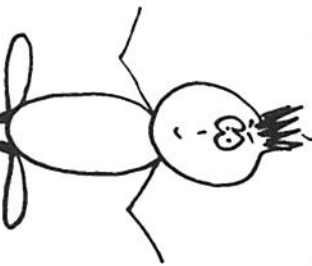
4 178 · 253 = 45034

$$\begin{array}{r} 178 \\ \cdot 253 \\ \hline 534 \\ + 890 \\ + 3560 \\ \hline 45034 \end{array}$$

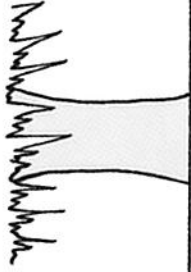
MNOŻENIE PRZEZ 3
3 · 8 = 24   3 · 7 + 2 = 23
3 · 1 + 2 = 5

MNOŻENIE PRZEZ 5
5 · 8 = 40   5 · 7 + 4 = 39
5 · 1 + 3 = 8

MNOŻENIE PRZEZ 2
2 · 8 = 16   2 · 7 + 1 = 15
2 · 1 + 1 = 3

MNOŻENIE PISEMNE PRZEZ LICZBY WIELOCYFROWE

3
 $202 \cdot 12 =$

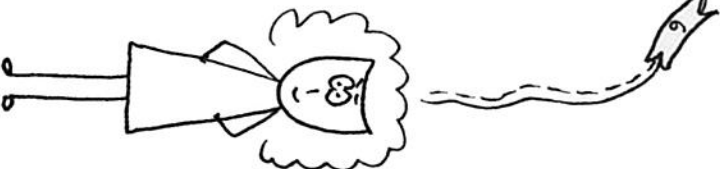
1
 $52 \cdot 32 =$

4
 $49 \cdot 53 =$

2
 $112 \cdot 21 =$

5
 $45 \cdot 23 =$

6
 $151 \cdot 125 =$

DZIELENIE PISEMNE PRZEZ LICZBY JEDNOCYFROWE

800 : 2 = 400

900 : 3 = 300

1300 : 10 = 130

600 : 3 = 200

85 : 5 = 17

2432 : 2 = 1216

- 1.2
- 2.2
- 1.2
- 6.2

$$\begin{array}{r} 1216 \\ 2432 : 2 \\ \underline{-24} \\ 04 \\ \underline{-4} \\ 03 \\ \underline{-2} \\ 12 \\ \underline{-12} \\ 0 \end{array}$$

- 2 : 2 = 1
- 4 : 2 = 2
- 3 : 2 = 1 r. 1
- 12 : 2 = 6

- 1.3
- 0.3
- 4.3
- 3.3

$$\begin{array}{r} 1073 \\ 3219 : 3 \\ \underline{-3} \\ 02 \\ \underline{-0} \\ 21 \\ \underline{-21} \\ 09 \\ \underline{-9} \\ 0 \end{array}$$

- 3 : 3 = 1
- 21 : 3 = 7
- 9 : 3 = 3

1000 : 5 = 200

3219 : 3 = 1073

- 6.2
- 2.2
- 8.2

$$\begin{array}{r} 628 \\ 1256 : 2 \\ \underline{-12} \\ 05 \\ \underline{-4} \\ 16 \\ \underline{-16} \\ 0 \end{array}$$

1256 : 2 = 628

- 1 : 2 = 0 r. 1
- 12 : 2 = 6
- 5 : 2 = 2 r. 1
- 16 : 2 = 8

NIE KOŁEMY
RODZIĆ I PRAZ
2, JAKIE BIERZEMY
POD UMIAĆĆ OMIŁ
CZEPY.

DZIELENIE PISEMNE
PRZEZ LICZBY
JEDNOCYFROWE

$$2585 : 5 =$$

$$9693 : 9 =$$

$$698 : 2 =$$

$$1332 : 3 =$$

$$1548 : 4 =$$

$$875 : 7 =$$

$$688 : 8 =$$

$$444 : 6 =$$

DZIELENIE PISEMNE PRZEZ LICZBY WIELOCYFROWE

1

$$\begin{array}{r} 32 \\ 436 : 23 \\ -69 \downarrow \\ 46 \\ -46 \\ \hline 0 \end{array}$$

$436 : 23 = 32$

$43 : 23 = 3 \text{ r. } 4$

$46 : 23 = 2$

2

$5 \cdot 18 = 90$

$3 \cdot 18 = 54$

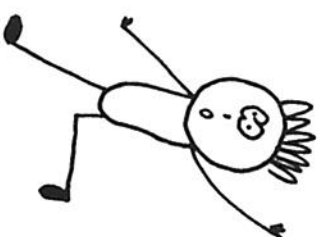
$$\begin{array}{r} 53 \\ 963 : 18 \\ -90 \downarrow \\ 63 \\ -54 \\ \hline 9 \end{array}$$

$963 : 18 = 53 \text{ r. } 9$

$96 : 18 = 5 \text{ r. } 6$

$63 : 18 = 3 \text{ r. } 9$

RESZTA Z DZIELENIA

3

$$\begin{array}{r} 53 \\ 693 : 13 \\ -65 \downarrow \\ 43 \\ -39 \\ \hline 4 \end{array}$$

$693 : 13 = 53 \text{ r. } 4$

$69 : 13 = 5 \text{ r. } 4$

$43 : 13 = 3 \text{ r. } 4$

SPRAWDZENIE

$53 \cdot 13 + 4 = 689 + 4 = 693$

$53 \cdot 13 = 689$

$$\begin{array}{r} 53 \\ \cdot 13 \\ \hline 159 \\ + 53 \\ \hline 689 \end{array}$$

4

$$\begin{array}{r} 369 \\ 9225 : 25 \\ -75 \downarrow \\ 172 \\ -150 \\ \hline 225 \\ -225 \\ \hline 0 \end{array}$$

$9225 : 25 = 369$

$92 : 25 = 3 \text{ r. } 17$

$172 : 25 = 6 \text{ r. } 22$

$225 : 25 = 9$

SPRAWDZENIE

$369 \cdot 25 = 9225$

$$\begin{array}{r} +1 \quad +1 \\ +3 \quad +4 \\ 369 \\ \cdot 25 \\ \hline 1845 \\ + 738 \\ \hline 9225 \end{array}$$

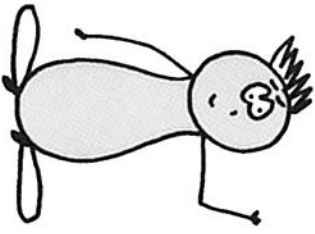

DZIELENIE

PISEMNE

PRZEZ LICZBY!

WIELOCYFROWE

1 $1764 : 28 =$

2 $9288 : 364 =$

3 $1404 : 24 =$

4 $12456 : 692 =$

5 $693 : 25 =$

6 $8556 : 124 =$

SPRAWDZENIE

SPRAWDZENIE

DZIAŁANIA SPOSOBEM PISEMNYM

1 $628 + 32.8 = 628 + 256 = 884$

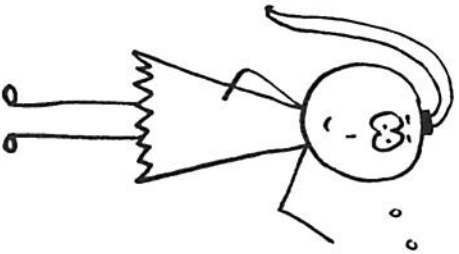
$$\begin{array}{r} +1 \\ 32 \\ \cdot \\ \hline 256 \\ + \\ 628 \\ \hline 884 \end{array}$$

2 $1429 - 528 + 339 = 1201 + 339 = 1540$

$$\begin{array}{r} - \\ 1429 \\ \hline 528 \\ \hline 1201 \\ + \\ 339 \\ \hline 1540 \end{array}$$

PAHIĘTĄJ O KOLEJNOŚCI WYKONYWANIA DZIAŁAŃ!

1. DZIAŁANIA I NAMIASIE
2. POTĘGOWANIE
3. MNOŻENIE I DZIELENIE I KOLEJNOŚCI WYSTĘPOWANIA
4. DODAWANIE I ODEJMOWANIE I KOLEJNOŚCI WYSTĘPOWANIA

3 $(4895 : 5 + 8) \cdot 2 = (1519 + 8) \cdot 2 =$

$$\begin{array}{r} 1519 \\ + 895 : 5 \\ \hline 1519 \\ - 5 \\ \hline 28 \\ - 25 \\ \hline 39 \\ - 35 \\ \hline 45 \\ - 45 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +1 +1 +1 \\ 1587 \\ \cdot \\ \hline 3174 \end{array}$$

$$= 1587 \cdot 2 = 3174$$

4 $2000 - 1625 : 25 = 2000 - 65 = 1935$

$$\begin{array}{r} 65 \\ 1625 : 25 \\ \hline 150 \\ - 125 \\ \hline 25 \\ - 25 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19940 \\ 20000 \\ - 65 \\ \hline 19935 \end{array}$$

6 $22^2 - 3 \cdot 100 = 484 - 300 = 184$

$$\begin{array}{r} 22 \\ \cdot \\ \hline 44 \\ + 44 \\ \hline 484 \\ - 300 \\ \hline 184 \end{array}$$

$5 \cdot 10 = 50$
 $8 \cdot 100 = 800$
 $3 \cdot 1000 = 3000$

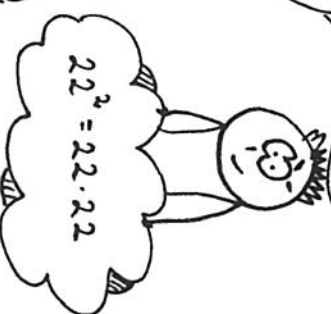
5 $432 : 12 + 23 \cdot 15 =$
 $= 36 + 345 = 381$

$$\begin{array}{r} 36 \\ 432 : 12 \\ \hline 36 \\ - 36 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +1 \\ 23 \\ \cdot \\ \hline 115 \\ + 23 \\ \hline 345 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} +1 \\ 345 \\ + \\ 381 \\ \hline 381 \end{array}$$

$22^2 = 22 \cdot 22$

DZIAŁANIA SPOSOBEM PISEMNYM

$$2358 + 129 - 1997 =$$

$$12^2 \cdot 6 - 492 =$$

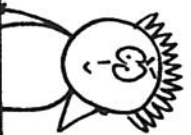
$$4830 : 9 + 285 =$$

$$3000 - 1953 + 8 \cdot 92 =$$

$$236 \cdot 2 + 155 : 5 =$$

$$(1255 + 399) \cdot 6 =$$

WYRAZENIA ALGEBRAICZNE

$b + 8$ LICZBA O 8 WIĘKSZA OD b

$30\% \cdot a = 0,3a$ 30% LICZBY a

$s + t$ SUMA LICZB s I t

km^2 LOCZYN LICZBY k I KWADRATU LICZBY m

$2z = 2 \cdot z$ LICZBA DWA RAZY WIĘKSZA OD z

x^2 KWADRAT LICZBY x

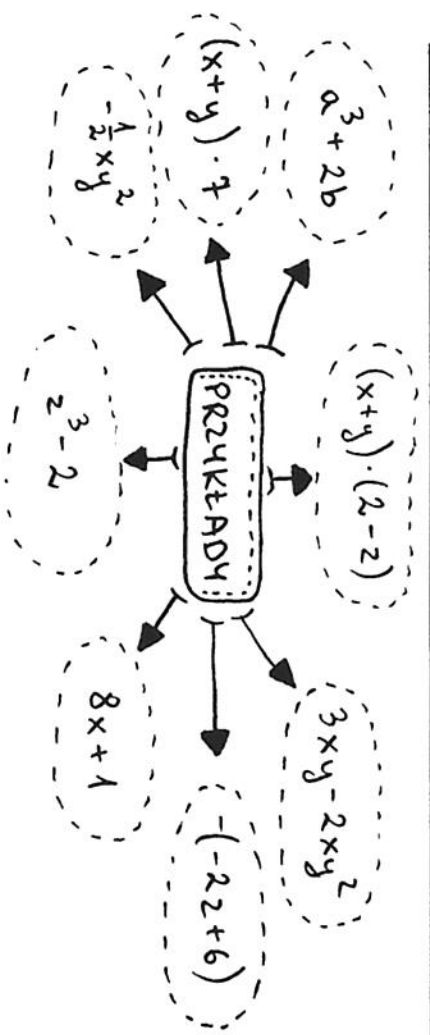
$z - m$ RÓŻNICA LICZB z I m

$m : k$ ILOŚĆ LICZBY m PRZEZ LICZBĘ k

$120\% \cdot d = 1,2d$ LICZBA O 20% WIĘKSZA OD d

$k^2 - z^2$ RÓŻNICA KWADRATÓW LICZB k I z

W WYRAŻENIACH ALGEBRAICZNYCH WYSTĘPUJĄ ZNAKI DZIAŁAŃ, LICZBY I LITERY.

$(k - z)^2$

$2x + y$

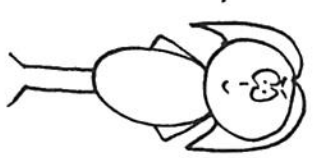
a^3

$3x^3 + 2$

KWADRAT RÓŻNICY LICZB k I z
SUMA PODWOJONEJ LICZBY x I LICZBY y

SZEŚCIAN LICZBY a

SUMA POTRÓJONEGO SZEŚCIANU LICZBY x I LICZBY 2

ZAPISZ STÓJNIE WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE.

WYRAŻENIA ALGEBRAICZNE

▷ $5k$

_____

▷ y^3

_____

▷ $m-6$

_____

▷ $8bc$

_____

▷ $(a-2)^2$

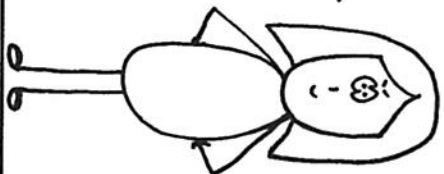
_____

▷ $20\% \cdot p$

_____

▷ $kz+8$

_____

5.4

ZAPISZ ZA POMOCĄ WYRAZEŃ ALGEBRAICZNYCH.

▷ SUMA LICZB a I b

_____

▷ KWADRAT RÓŻNICY LICZB z I g

_____

▷ 10% LICZBY m

_____

▷ LICZBA O 10 WIĘKSZA OD h

_____

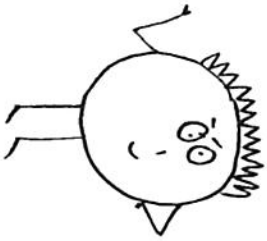
▷ LICZBA O 40% MNIEJSZA OD e

_____

▷ POTOMA LICZBY r

_____

WARTOŚCI LICZBOWE WYRAZEŃ ALGEBRAICZNYCH

WARTOŚĆ LICZBOWA WYRAŻENIA ALGEBRAICZNEGO OTRZYMUJEMY, PODSTAWIAJĄC W MIEJSCA LITER RÓŻNE LICZBY I WYKONUJĄC ODPowiednie DZIAŁANIA.

$$\triangleright 2 + x \cdot (x + 1)$$

DLA $x = -3$

$$2 + (-3) \cdot (-3 + 1) = 2 + (-3) \cdot (-2) = 2 + 6 = 8$$

$$\triangleright 3x^2 + 2y(y + 1)$$

DLA $x = -1, y = 1$

$$3 \cdot (-1)^2 + 2 \cdot 1 \cdot (1 + 1) = 3 \cdot 1 + 2 \cdot 2 = 3 + 4 = 7$$

$$2x - z + y$$

DLA $x = 1, y = 2, z = -3$

$$2 \cdot 1 - (-3) + 2 = 2 + 3 + 2 = 7$$

$$(a - 1)(b - 2)$$

DLA $a = 2, b = -1$

$$(2 - 1) \cdot (-1 - 2) = 1 \cdot (-3) = -3$$

1 $3x + 7$

DLA $x = 2$

$$3 \cdot 2 + 7 = 6 + 7 = 13$$

2 $-7x + 10$

DLA $x = -1$

$$-7 \cdot (-1) + 10 = 7 + 10 = 17$$

3 $3x^2 + 1$

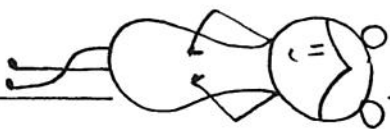
DLA $x = -2$

$$3 \cdot (-2)^2 + 1 = 3 \cdot 4 + 1 = 12 + 1 = 13$$

4 $y^2 + y - 1$

DLA $y = 4$

$$4^2 + 4 - 1 = 16 + 4 - 1 = 19$$

$$\frac{1}{2}w + 7$$

DLA $w = 1,3$

$$\frac{1}{2} \cdot 1,3 + 7 = \frac{1}{2} \cdot 1,3 + 7 = \frac{1}{2} \cdot \frac{13}{10} + 7 = \frac{13}{20} + 7 = 7 \frac{13}{20}$$

$$\frac{1}{2} \cdot 1,3 + 7 = 0,5 \cdot 1,3 + 7 = 0,65 + 7 = 7,65$$

$$0,5$$

$$\cdot 1,3$$

$$\frac{1}{5}$$

$$+ 0,5$$

$$0,65$$

WARTOŚCI LICZBOWE WYRAZEŃ ALGEBRAICZNYCH

OBLICZ WARTOŚCI LICZBOWE WYRAZEŃ.

- $\frac{1}{2}y^2 + y - 3$

dla $y = 2$

- $3y^2 + y$

dla $y = -\frac{1}{2}$

- $3z - 2$

dla $z = 2,5$

- $(a-3) \cdot 6a$

dla $a = 9$

- $4x - 2$

dla $x = 3$

- $3x + 4$

dla $x = -2$

- $-2x^2 - 3$

dla $x = -1$

- $6x^2 + x - 2$

dla $x = 3$

- $-4a^2 \cdot (a - 1)$

dla $a = -\frac{1}{2}$

- $4x + 2 - 2y$

dla $x = -1$ $z = 3$ $y = 2$

- $-9x^2 + y - 2$

dla $x = -2,5$ $z = 6$ $y = -\frac{1}{2}$

- $-12y^2 \cdot (a + b)$

dla $a = 2$ $b = 3$ $y = -1$

- $4a(c - d)$

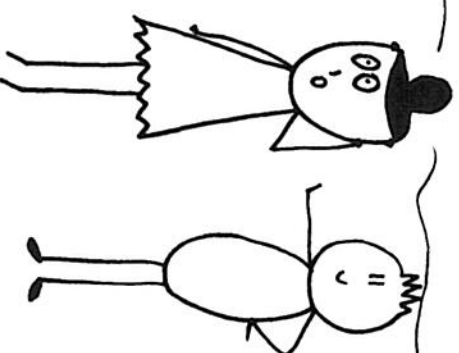
dla $a = -1\frac{1}{2}$ $c = 2$ $d = -2$

- $6y(y - a)$

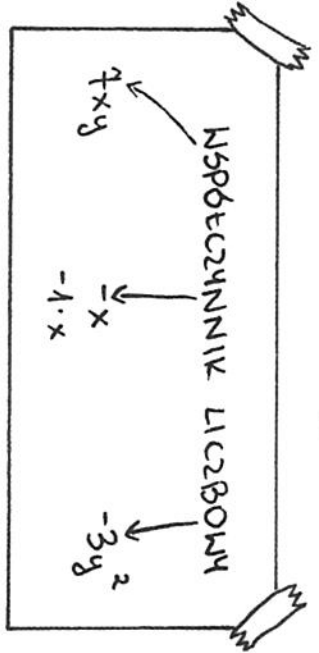
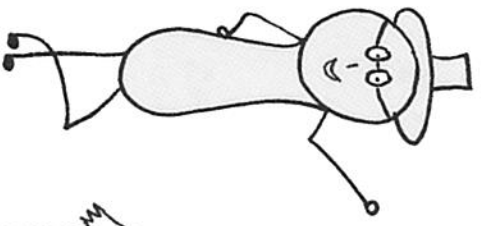
dla $a = -2$ $y = -3$

- $4y^2 - (a - b)$

dla $a = -1$ $b = -2,5$ $y = 3$

PORZĄDKOWANIE JEDNOMIANÓW

PORZĄDKOWANIE JEDNOMIANÓW

- 1 ZNAK (+, -)
- 2 LICZBY (MNIK MNOŻENIA LUB DZIELENIA)
- 3 LITERY W KOLEJNOŚCI ALFABETYCZNEJ

$-9cd \cdot 2c = -18c^2d$
 $\frac{1}{2}a^2 \cdot (-4) \cdot 5a = -10a^3$
 $-2^2 \cdot 2z = -2z^2$

$9 \cdot 2 \cdot c \cdot c$
 $\frac{1}{2} \cdot 4 \cdot 5$
 $a^2 \cdot a$
 $2^2 \cdot 2$

POJEDYNCZE LICZBY

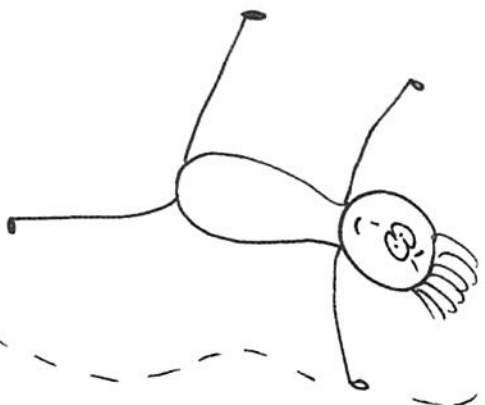
POJEDYNCZE LITERY

JEDNOMIAN

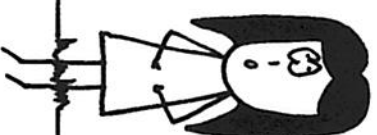
ILUZYJN (LUBRAJ) LICZBY I POSTACI LICZBOWEJ I LICZBY OZNACZONEJ LITERĄ

$3x^2 \cdot (-2) \cdot z = -6x^2z$
 $-2x^2y^2 \cdot (-1) \cdot 2a = +4ax^2y^2$
 $\frac{1}{2}ab^2 \cdot 4x = 2ab^2x$
 $\frac{1}{3}abba = \frac{1}{3}a^2b^2$
 $\frac{2x \cdot 2y}{z} = 2xy$
 $-\frac{1}{6}xy^2 \cdot 3x = -\frac{1}{2}x^2y^2$

$2 \cdot 3$
 $2 \cdot 1 \cdot 2$
 $\frac{1}{2} \cdot 4$
 $a \cdot a$
 $b \cdot b$
 $\frac{1}{6} \cdot 3$
 $x \cdot x$

PORZĄDKOWANIE JEDNOMIANYŃ

$$2a \cdot b \cdot (-3a) =$$

$$-3a^2b \cdot 2ac =$$

$$7a^2x^2 \cdot y \cdot x =$$

$$-\frac{1}{2} \cdot a^2b \cdot (-3\frac{1}{2}) \cdot b =$$

$$-4,5a^2xy \cdot 2x^2y =$$

$$-3a^2 \cdot (-1)^3 \cdot a^3 =$$

$$-2,5a^2b \cdot (-1\frac{1}{2}) \cdot a^2c =$$

$$\frac{3a \cdot 6y}{2ab} =$$

$$\frac{9a^2cdy}{3acd} =$$

$$\frac{1}{3} \cdot a^2b \cdot (-9) \cdot (-6ay) =$$

$$4aaa \cdot (-2ab)^2 =$$

$$-c^2d \cdot 3cdy =$$

xy $-5xy$

$6 \cdot x \cdot y$

JEDNOLIANY
PODOBNE

$2x^2$ $3x$ $-6x^3$

$4xy$

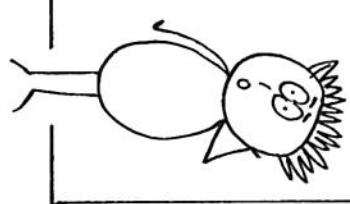
JEDNOLIANY, KTÓRE
NIE SĄ PODOBNE

SUMY ALGEBRAICZNE

SUMA ALGEBRAICZNA

$$2x^2 + 5x + 10$$

WYRAZY SUMY

PRZYKŁADY

$$\Delta \underbrace{3x^2 + 6x^2}_{+} - 2x = 9x^2 - 2x$$

$$\Delta \underbrace{10xy + 2x^2 y}_{+} - 3xy = 7xy + 2x^2 y$$

$$\Delta \underbrace{3x^2 + 2y^2}_{+} - \underbrace{x^2 + 3y^2}_{+} + 6 = 2x^2 + 5y^2 + 6$$

$$3 - 1 = 2$$

$$\Delta 2x^2 - (-3x) + 6x^2 - 3x = 2x^2 + 3x + 6x^2 - 3x = 8x^2$$

PRZED REDUKCJĄ WYRAZÓW
PODOBNYCH DOPISZCZAMY
NAMIĄS.

$$\Delta \underbrace{xy^3 + 2x^2 y^2}_{+} - \underbrace{xy^2 + 3xy^3}_{+} = 4x^3 y + 2x^2 y^2 - xy^2$$

$$1 + 3 = 4$$

$$\Delta 2,5a - 3b + 6a = 8,5a - 3b$$

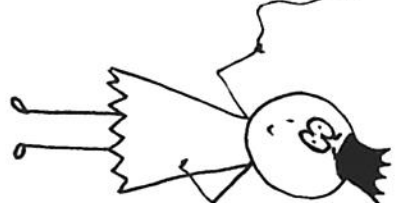
$$\Delta \frac{1}{2}a^2 + 6ab^2 - 2,5a^2 + 2ab^2 = -2a^2 + 8ab^2$$

$$\frac{1}{2} - 2,5 = \frac{1}{2} - 2\frac{1}{2} = -2$$

SUMA ALGEBRAICZNA TO
WYRAŻENIE, KTÓRE POWSTAJE
PRZES DODAWANIE JEDNOLIANYÓW.

JEDNOLIANY SĄ PODOBNE, JEŚLI
PO WPORZĄDKOWANIU MAJĄ TAKIE
SANE CZYNNIKI LITEROWE.

REDUKCJA WYRAZÓW PODOBNYCH
TO UPRAŚZCZANIE SUMY
ALGEBRAICZNYCH POLEGAJĄCE NA
DODAWANIU WYRAZÓW PODOBNYCH.

☞ SUMY ALGEBRAICZNE

$$4x + 7 - 2x^2 + 6x - 9x^2 =$$

$$\frac{1}{2}x^2 - 7x + \frac{1}{4}x^2 - 3x =$$

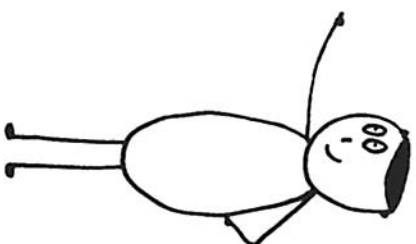
$$6a^2b + 4ab^2 - 3a^2b - 10ab =$$

$$4x^2 + 5y - x^2 + y - 10 =$$

$$7x^2y - 3xy + 10xy - 7x^2y =$$

$$2x^2 - (-3x^2) + 6yx - 3xy =$$

$$1\frac{1}{2}y^2 - 2,5x + 7y^2 - \frac{1}{2}x =$$

$$\begin{array}{l}
 3yx + 7x^2 - 3xy + (-4x^2) \\
 \downarrow \\
 \begin{array}{l}
 3yx + 7x^2 - 3xy + (-4x^2) \\
 \downarrow \\
 7x^2 + (-4x^2) \\
 \downarrow \\
 7x^2 - 4x^2 \\
 \downarrow \\
 3x^2
 \end{array}
 \end{array}$$

DODAWANIE I ODEJMOWANIE SUM ALGEBRAICZNYCH

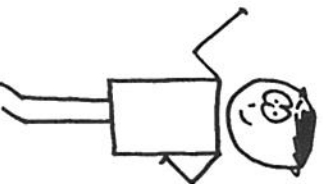
$$2x + (7y + 3x) = \underline{2x} + \underline{7y} + \underline{3x} = 5x + 7y$$

PRZED NAMIASZEM JEST
PLUS. OPUSZCZAJĄC NAMIAS,
NIE ZMIENIAMY ZNAKÓW
WYRAZÓW I NAMIASIE.

$$(7y + 3x) - (2y - 3x) = \underline{7y} + \underline{3x} - \underline{2y} + \underline{3x} = 5y + 6x$$

NAMIAS NIE JEST POPRZEDZONY
ZADNYM ZNAKIEM, OPUSZCZAJĄC GO,
NIE ZMIENIAMY ZNAKÓW WYRAZÓW
I NAMIASIE.

$$\begin{aligned} -(a+b) &= -a-b \\ -(-a+b) &= a-b \\ -(a-b) &= -a+b \\ -(-a-b) &= a+b \end{aligned}$$

$$2y - (3x - 4y) = \underline{2y} - \underline{3x} + \underline{4y} = 6y - 3x$$

PRZED NAMIASZEM JEST
MINUS. OPUSZCZAJĄC NAMIAS,
ZMIENIAMY ZNAKI NA
PRZECIWNE WYRAZOM
I NAMIASIE.

$$\begin{aligned} -(3y + 7) + (2x + 6y) &= \underline{-3y} - \underline{7} + \underline{2x} + \underline{6y} = \\ &= 3y - 7 + 2x \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} -(3y - 2x) - (8x + 7y) &= \underline{-3y} + \underline{2x} - \underline{8x} - \underline{7y} = \\ &= -10y - 6x \end{aligned}$$

DODAWANIE I ODEJMIOWANIE SUM ALGEBRAICZNYCH

$$\boxed{\checkmark} \quad 4y + (3x + 2y) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 3z + 8 + (7 - 2z) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 9x - (3x + 2) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 10x + 7 - (9 - 2x) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 6a + 7 - 9b - (-9 - 3a) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad 3bc + 7a - (-4bc + 8a) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad (4a - 2) + (6b - 9) =$$

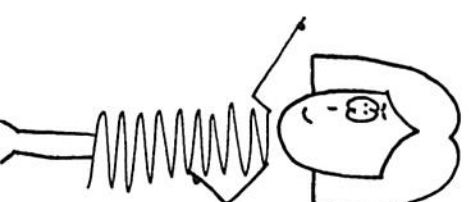
$$\boxed{\checkmark} \quad -(9a + 7) + (3a - 6) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad -(6a + 7) - (-7 + 16a) =$$

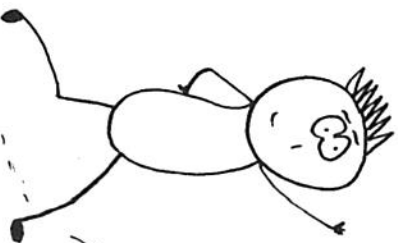
$$\boxed{\checkmark} \quad 4ab - 2b - (-3ab + 8b) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad -(-3a - 9) - (6a - 5) =$$

$$\boxed{\checkmark} \quad (2a - 7) - (5 - 4a) =$$

MNOŻENIE JEDNOMIANÓW I SUM ALGEBRAICZNYCH

MNOŻENIE SUM ALGEBRAICZNYCH

$$\begin{aligned} \square (2x+3y) \cdot (x+7) &= 2x \cdot x + 2x \cdot 7 + 3y \cdot x + 3y \cdot 7 = \\ &= 2x^2 + 14x + 3xy + 21y \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \square (x-6) \cdot (x+8) &= x \cdot x + x \cdot 8 - 6 \cdot x - 6 \cdot 8 = \\ &= x^2 + 8x - 6x - 48 = x^2 + 2x - 48 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \square (-x+6) \cdot (2x-1) &= -x \cdot 2x - x \cdot (-1) + 6 \cdot (-1) + 6 \cdot 2x = \\ &= -2x^2 + x - 6 + 12x = -2x^2 + 13x - 6 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \square (x-2)^2 &= (x-2) \cdot (x-2) = x \cdot x + x \cdot (-2) - 2 \cdot x - 2 \cdot (-2) = \\ &= x^2 - 2x - 2x + 4 = x^2 - 4x + 4 \end{aligned}$$

MNOŻENIE JEDNOMIANU PRZEZ
SUMĘ ALGEBRAICZNA

$$\square 3 \cdot (x+3y) = 3 \cdot x + 3 \cdot 3y = 3x + 9y$$

$$\square -5(a-f) = -5 \cdot a - 5 \cdot (-f) = -5a + 35$$

$$\square 3(-7x-2) = 3 \cdot (-7x) + 3 \cdot (-2) = -21x - 6$$

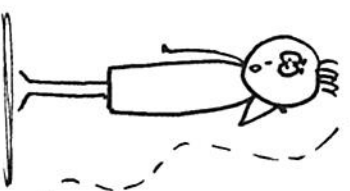
$$\square -6(-2x+7) = -6 \cdot (-2x) - 6 \cdot 7 = 12x - 42$$

$$\begin{aligned} \square 2(x+6) - 3(x-9) &= 2 \cdot x + 2 \cdot 6 - 3 \cdot x - 3 \cdot (-9) = \\ &= 2x + 12 - 3x + 27 = -x + 39 \end{aligned}$$

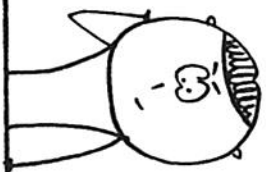
DZIELENIE SUMY ALGEBRAICZNEJ
PRZEZ JEDNOMIAN

$$\square (3x-1) : (-3) = 3x : (-3) - 1 : (-3) = -x + \frac{1}{3} \quad -1 : (-3) = \frac{-1}{-3}$$

$$\square (4x+8) : 2 = 4x : 2 + 8 : 2 = 2x + 4$$

MNOŻENIE JEDNOMIANÓW I SUM ALGEBRAICZNYCH

$$4(y-2) =$$

$$2x(y-7) =$$

$$-43(2z+6) =$$

$$4(x+2)-9 =$$

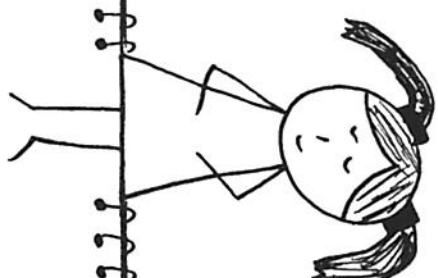
$$-2(x+2y) =$$

$$(4-2) \cdot (2+x) =$$

$$(-9+x) \cdot (y+x) =$$

$$(y-2)^2 =$$

6

$$-5(-3-x) =$$

$$(4x-2) : 2 =$$

$$6(x-1) - 2(x+3) =$$

$$2(x-3) + 3(x+1) =$$

$$(-2-x) \cdot (4+2) =$$

$$-(y-2) \cdot (y^2+3y+2) =$$

$$-(y+2) \cdot (y^2-3) =$$

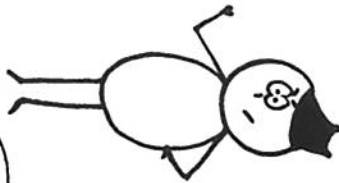
$$(2+6) \cdot (x+y) =$$

RÓWNANIA

• NIEWIADOMA

$$3x + 8 = 10$$

TO LITERA W RÓWNANIU
OZNACZAJĄCA LICZBĘ,
KTÓREJ NIE ZNAMY.

PRZYKŁADY RÓWNAŃ Z JEDNĄ
NIEWIADOMĄ

$$2x + 8 = 10$$

$$4(u + 5) = 20$$

$$1t + y = 30$$

$$7w + 10 = 18 - 3w$$

$$4a + 9 = -3$$

LICZBA 40 JEST O 15
NIEMIEJSZA OD X.

$$40 = x - 15$$

LICZBA 15 JEST 5 RAZY
WIĘKSZA OD A.

$$15 = 5 \cdot A$$

JĘŚLI LICZBĘ K POMNIEJSZYMY
O 3, TO OTRZYMAAMY 10.

$$k - 3 = 10$$

ZAPISYWANIE W POSTACI
RÓWNAŃ

LICZBA O 6 WIĘKSZA OD X
TO 30.

$$x + 6 = 30$$

JĘŚLI LICZBĘ W POMNIEJSZYMY
5 RAZY, TO OTRZYMAAMY 60.

$$m \cdot 5 = 60$$

LICZBA 3 RAZY NIEMIEJSZA
OD Y TO 10.

$$y : 3 = 10$$

LICZBA O 10% WIĘKSZA
OD X TO 4.

$$x + 10\% \cdot x = 4$$

$$x + 0,1x = 4$$

$$1,1x = 4$$

RÓWNANIA

LICZBA 70 JEST O 4
WIĘKSZA OD 6.

JEŻELI LICZBĘ K POWIĘKSZAMY
2 RAZY, TO OTRZYMAJEMY 1010.

LICZBA 2 RAZY WIĘKSZA
OD Y JEST RÓWNA 20.

LICZBA O 5% MNIEJSZA
OD D JEST RÓWNA
80.

JEŻELI LICZBĘ N POWIĘKSZAMY
O 10, OTRZYMAJEMY 100.

LICZBA O 3 WIĘKSZA OD
X JEST RÓWNA 100.

LICZBA 5 RAZY MNIEJSZA
OD M TO 80.

LICZBA O 30% MNIEJSZA
OD G WYNOŚI 40.

ZAPISZ M POSTACI
RÓWNAŃ.

LICZBY SPEŁNIAJĄCE RÓWNANIE

ROZWIĄZANIE RÓWNANIA
TO KAZDA LICZBA
SPEŁNIAJĄCA DANE
RÓWNANIE.

RÓWNANIE TOŻSAMOŚCIOWE
TO RÓWNANIE, KTÓRE SPEŁNIAJĄ
WSZYSTKIE LICZBY.
NP.: $x + x = 2x$

RÓWNANIE SPRZECZNE
TO RÓWNANIE, KTÓREGO
NIE SPEŁNIA ŻADNA LICZBA.
NP.: $x = x + 3$

SPRAWDŹ, KTÓRA
Z PODANYCH LICZB
JEST ROZWIĄZANIEM
RÓWNANIA.

$$2x - 5 = 4x + 1 \quad (-3) \quad (3)$$

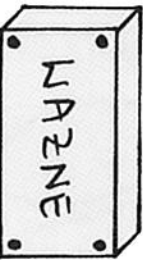
$$\xrightarrow{-3} L = 2x - 5 = 2 \cdot (-3) - 5 = -6 - 5 = -11$$

$$P = 4x + 1 = 4 \cdot (-3) + 1 = -12 + 1 = -11 \quad \rangle L = P$$

$$\xrightarrow{3} L = 2x - 5 = 2 \cdot 3 - 5 = 6 - 5 = 1$$

$$P = 4x + 1 = 4 \cdot 3 + 1 = 12 + 1 = 13 \quad \rangle L \neq P$$

ROZWIĄZANIEM RÓWNANIA
JEST LICZBA -3.

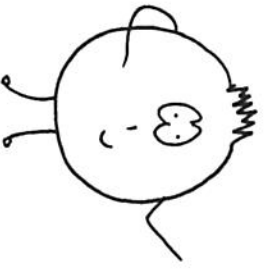
$$|x| = -2$$

RÓWNANIE
SPRZECZNE

↓ WARTOŚĆ BEZWZGLĘDNA LICZBY NIEWIEJERNEJ
JEST RÓWNA TEJ LICZBIE.
↓ WARTOŚĆ BEZWZGLĘDNA LICZBY UJEMNEJ
TO LICZBA DO NIEJ PRZECIWNNA.

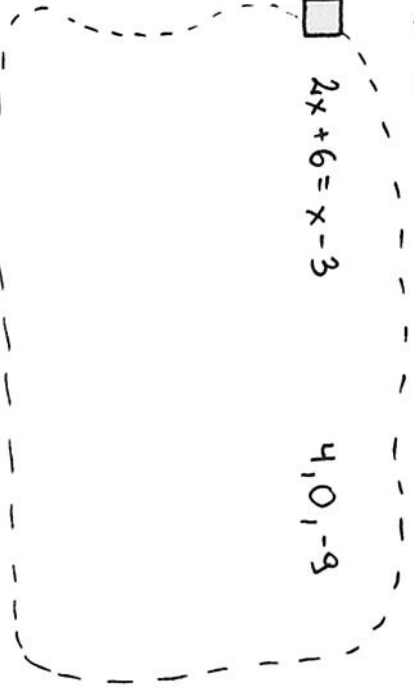

LICZBY SPEŁNIAJĄCE
RÓWNANIE

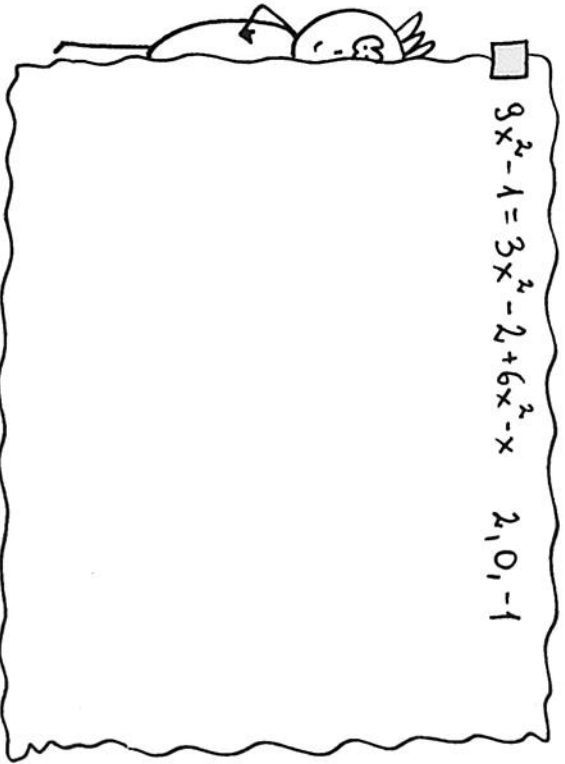

$2x + 6 = x - 3$

$4, 0, -9$

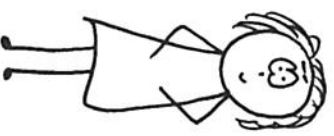
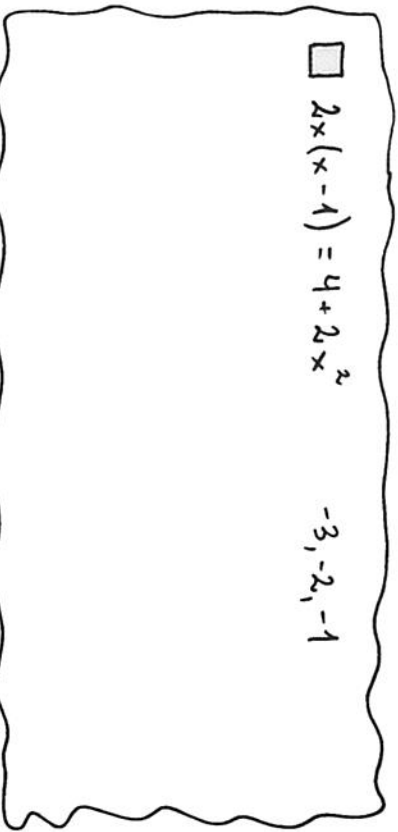

$9x^2 - 1 = 3x^2 - 2 + 6x^2 - x$ $2, 0, -1$

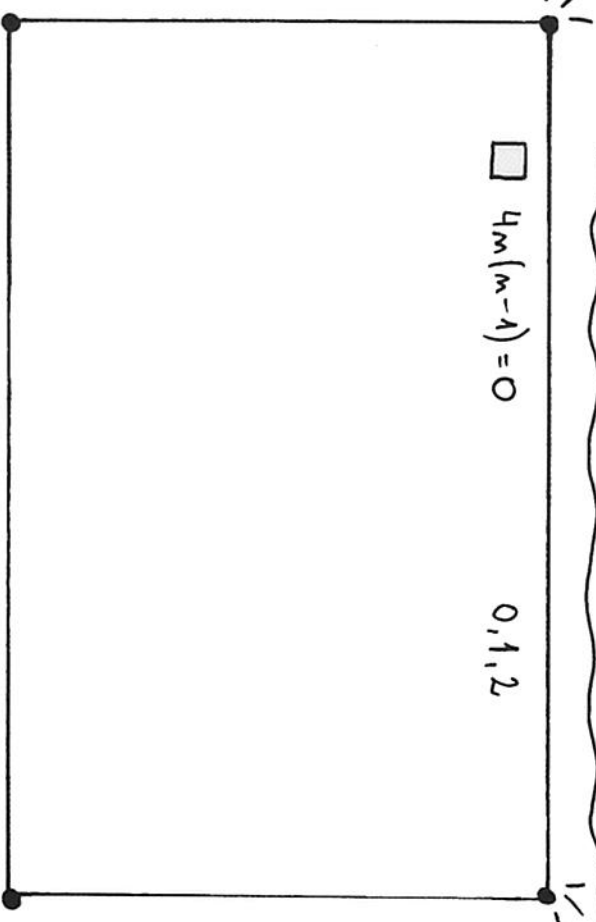

$2x(x-1) = 4 + 2x^2$

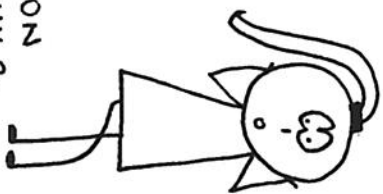
$-3, -2, -1$

$4m(m-1) = 0$ $0, 1, 2$

ROZWIĄZYWANIE RÓWNAŃ

1

$$4x + 6 = 3x - 2 \quad | -3x$$

OD OBYDWU STRON

OD OBYDWU STRON

$$\underline{4x+6} - \underline{3x} = \underline{3x-2-3x}$$

OD OBYDWU STRON

$$x + 6 = -2$$

$$| -6$$

OD OBYDWU STRON

$$x + 6 - 6 = -2 - 6$$

$$x = -8$$

OD OBYDWU STRON

2

$$2 - \frac{3x-1}{2} = 6 - 3x$$

$$| \cdot 2$$

OD OBYDWU STRON

$$2 \cdot 2 - 2 \cdot \frac{3x-1}{2} = 2 \cdot 6 - 2 \cdot 3x$$

OD OBYDWU STRON

$$4 - (3x-1) = 12 - 6x$$

$$4 - 3x + 1 = 12 - 6x$$

$$5 - 3x = 12 - 6x \quad | +6x$$

$$5 - 3x + 6x = 12$$

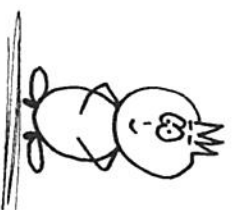
$$5 + 3x = 12$$

$$| -5$$

$$3x = 7$$

$$| :3$$

$$x = \frac{7}{3} = 2\frac{1}{3}$$

OD OBYDWU STRON
RÓWNAŃ DZIELIMY PRZEZ 3 (ODZYMAMY DO TEGO, BY PRZY X NIE STAŁA ŻADNA LICZBA)

3

$$3(x+1) - 2x = 10$$

$$3 \cdot x + 3 \cdot 1 - 2x = 10$$

$$3x + 3 - 2x = 10$$

$$x + 3 = 10 \quad | -3$$

$$x + 3 - 3 = 10 - 3$$

$$x = 7$$

OD OBYDWU STRON

4

$$x^2 - (x+6)(x-1) = 3$$

OD OBYDWU STRON

$$x^2 - (x^2 + 6x - x - 6) = 3$$

$$x^2 - x^2 - 6x + x + 6 = 3$$

$$-5x + 6 = 3 \quad | -6$$

$$-5x = -3 \quad | :(-5)$$

$$x = \frac{-3}{-5} = \frac{3}{5}$$

5

$$\frac{1}{6}x + 5 = -7 \quad | -5$$

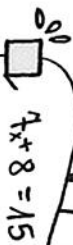
$$\frac{1}{6}x = -12 \quad | \cdot 6$$

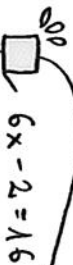
$$1x = -72$$

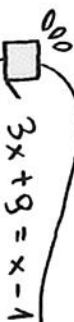
$$x = -72$$

OD OBYDWU STRON

ROZWIĄZYWANIE RÓWNAŃ

$$4x + 8 = 15$$

$$6x - 2 = 16$$

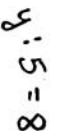

$$3x + 9 = x - 1$$

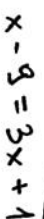

$$\frac{1}{2}x = 14$$

$$\frac{1}{5}x + 2 = 7$$

$$16 - 4x = 8 + 3x$$

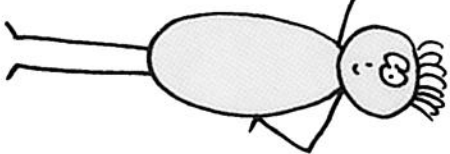

$$8x = 30$$

$$y : 5 = 8$$

$$x - 9 = 3x + 1$$

ROZWIĄZYWANIE RÓWNAŃ

$$\downarrow 3(x+6) = 2x - 1$$

$$\downarrow -6(x-1) = 2(x+8)$$

$$\downarrow (x+1)(x-2) = 2x+x^2$$

$$\downarrow \frac{1}{6}x + \frac{2}{3} = 1 + x$$

$$\downarrow 5(x+3) = \frac{1}{5}x - 2$$

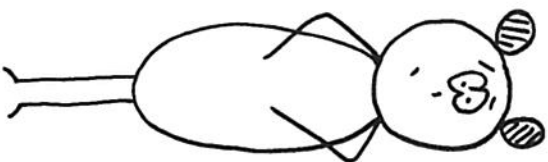
$$\downarrow -(x+1)(x-6) = -x^2 + 9x$$

$$\downarrow \frac{x}{8} = x + 9(x-1)$$

$$\downarrow \frac{2x+3}{2} - 6 = 9x - 1$$

$$\downarrow 0,3x + 4(x-2) = 5,3x$$

RÓWNANIA W ZADANIACH TEKSTOWYCH

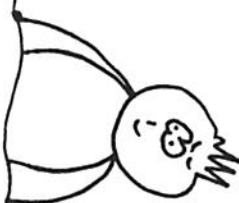

ETAPY ROZWIĄZYWANIA ZADANI TEKSTOWYCH:

- 1 USTAL NIEMIADONĄ I ZADANIU.
- 2 UŁÓŻ RÓWNIANIE.
- 3 ROZWIĄŻ RÓWNIANIE.
- 4 SPRAWDŹ ROZWIĄZANIE.

2

KSIĄŻKI 2051 STOJĄ NA TRZECIU PÓŁKACH. NA DRUGIEJ PÓŁCE JEST O 2 KSIĄŻKI WIĘCEJ NIŻ NA PIERWSZEJ, A NA TRZECIEJ PÓŁCE STOI TYŁE KSIĄŻEK, ILE WYNOŚI ŚRĘDNIA ARYTMETYCZNA LICZBY KSIĄŻEK STOJĄCYCH NA PIERWSZEJ I DRUGIEJ PÓŁCE. WSKAZYKICH KSIĄŻEK 2051A NA 18. OBLICZ, ILE KSIĄŻEK STOI NA KAZDEJ Z PÓŁEK.

"...NIŻ NA PIERWSZEJ" - PIERWSZA PÓŁKA BĘDZIE NIEMIADONĄ.

x - PIERWSZA PÓŁKA
 x+2 - DRUGA PÓŁKA
 $\frac{x+x+2}{2}$ - TRZECIA PÓŁKA

$$x+x+2 + \frac{x+x+2}{2} = 18$$

$$2x+2 + \frac{2x+2}{2} = 18 \quad | \cdot 2$$

$$4x+4+2x+2 = 36$$

$$6x+6 = 36 \quad | -6$$

$$6x = 30 \quad | :6$$

$$x = 5 - \text{PIERWSZA PÓŁKA}$$

$$x+2 = 5+2 = 7 - \text{DRUGA PÓŁKA}$$

$$\frac{x+x+2}{2} = \frac{5+5+2}{2} = 6 - \text{TRZECIA PÓŁKA}$$

SPR. $5+7+6 = 18$

"ROZWIĄZANI SIĘ WBIŁKA."

1

MOJTEK I MICHAŁ MĄDĄ RAZEM 18 LAT. MICHAŁ JEST O 2 LATA STARSZY OD MOJTKA. JLE LAT MA KAZDY Z CIOFORCÓW?

x - MOJTEK
 x+2 - MICHAŁ

"MĄDĄ RAZEM" - "CYLI SUKUCZEM".

$$x+x+2 = 18$$

$$2x+2 = 18 \quad | -2$$

$$2x = 16 \quad | :2$$

$$x = 8 - \text{MOJTEK}$$

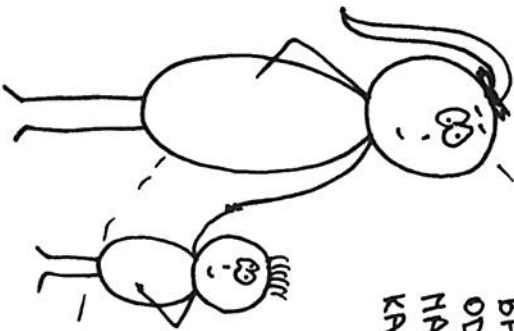
$$x+2 = 8+2 = 10 - \text{MICHAŁ}$$

SPR. $8+10 = 18$

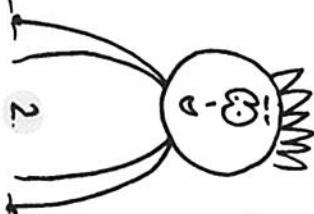
"DWA LATA STARSZY" - "CYLI x+2."

RÓWNANIA W ZADANIACH TEKSTOWYCH

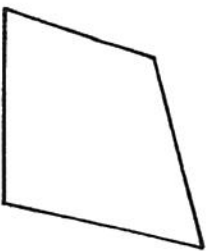
1. BASIA JEŚĆ TRZY RAZY STARSZA
OD SWOJEGO BRATA KUBY. RAZEM
MĄJĄ 16 LAT. OBLICZ, ILE LAT MA
KAZDE Z NICH.

2. KUBA MA W SKARBONCE
O 85ZŁ MNIEJ NIŻ JEGO
KOLEZANKA KASIA. RAZEM MĄJĄ
155ZŁ. ILE PIENIĘDZY MA KAZDE
Z DZIECI?

3. W PENTAGONIE CZWOROKĄCIE JEDEN Z KĄTÓW
WENIĘTRZNYCH JEŚĆ O 20° MNIEJSZY OD DRUGIEGO
I O 20° WIĘKSZY OD TRZECIEGO. CZYARTY KĄT
MA MIARĘ 60° . OBLICZ MIARĘ POZOSTAŁYCH TRZECICH
KĄTÓW.

4. SUMA DWÓCH LICZB WYNOSI 48. JEDNA
Z TYCH LICZB JEŚĆ O 12 WIĘKSZA OD
DRUGIEJ. OBLICZ ILOCZYN TYCH LICZB.

PRZEKSZTAŁCANIE WZORÓW

PRZEKSZTAŁCĄC WZORY, POSTĘPUJEMY PODOBNIĘ JAK PRZY ROZWIĄZYWANIU RÓWNAŃ.

TRAKTOWAĆ WZNAJACZNIKĄ WIELKOŚĆ JAK "x" W RÓWNIANIU.

1 ZE WZORU $k = 2a + b$ WYZNACZ a .

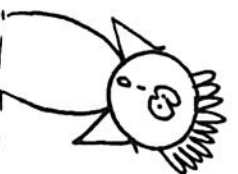
$$k = 2a + b \quad | -b$$

$$k - b = 2a \quad | : 2$$

$$\frac{k - b}{2} = a$$

$$a = \frac{k - b}{2}$$

POZYWAMY SIĘ WIELKOŚCI, KTÓRE "STOJĄ" PRZY a .

2 ZE WZORU $h = \frac{a^2}{a - b}$ WYZNACZ b .

$$h = \frac{a^2}{a - b}$$

$$| \cdot (a - b)$$

$$h(a - b) = a^2$$

$$ha - hb = a^2 \quad | -ha$$

$$-hb = a^2 - ha$$

$$hb = -a^2 + ha$$

$$b = \frac{-a^2 + ha}{h}$$

$$a - b \neq 0$$

"RÓŻNE OD 0"

WYRAZNIK NIE MOŻE BYĆ RÓWNY 0. NIE DZIELIMY PRZEZ 0.

WNOŻYMY PRZEZ WYRAZNIK, ABY POZBYĆ SIĘ Ułamka.

WNOŻYMY PRZEZ -1, BY POZBYĆ SIĘ MINUSA Z LEWEJ STRONY.

3 ZE WZORU $ma + mb = c$ WYZNACZ m .

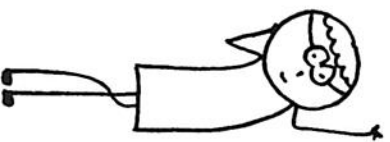
$$ma + mb = c$$

$$m(a + b) = c$$

$$m(a + b) = c \quad | : (a + b)$$

$$m = \frac{c}{a + b} \quad a + b \neq 0$$

WYCIĄGAMY m PRZED WYRAZEM, PONIEWAŻ WYSTĘPUJE W DWÓCH MIEJSCACH.

PRZEKSZTAŁCANIE WZORÓW

WYZNACZ ZE WZORU WSKAZANĄ WIELKOŚĆ.
PRZYJMIJ ODPowiednie ZAŁOŻENIA.

4 $f = \frac{c-d}{3}$

c

5 $2(a+c) = z$

c

6 $G = \frac{ab}{mm}$

b

1 $A-b=c$

b

2 $ka+c=m$

a

3 $a^2 + a^m = q$

a

7 $H+g = c(a-b) + aH$

H

ODPOWIEDZI

POLE TRÓJKĄTA

1. 24 cm^2
2. 21 cm^2
3. $5,25 \text{ m}^2$
4. $11,05 \text{ dm}^2$
5. 7 m^2
6. 815 cm^2

POLE TRÓJKĄTA

1. $30000 \text{ cm}^2 = 3 \text{ m}^2$
2. 30 m^2
3. 10 cm
4. 20 cm

POLE TRÓJKĄTA RÓWNOBOCZNEGO

1. $4\sqrt{3} \text{ cm}$
2. $25\sqrt{3} \text{ cm}^2$
3. $\frac{20}{\sqrt{3}} \text{ cm} = \frac{20\sqrt{3}}{3} \text{ cm}$
4. $256\sqrt{3} \text{ cm}^2$
5. $8\sqrt{3} \text{ cm}$

POLE SZÉCÍOKĄTA FOREMNÉGO

1. $150\sqrt{3} \text{ cm}^2$
2. $75\sqrt{3} \text{ cm}^2$
3. $4\sqrt{2} \text{ dm}$
4. $6 \text{ cm}, 4\sqrt{3} \text{ cm}$
5. 18 cm

POLE DOMOLNEGO MIEŁOKĄTA

1. 14 cm^2
2. $7,9 \text{ cm}^2$
3. 9 cm^2
4. 11 cm^2
5. $17,285 \text{ cm}^2 \approx 17,3 \text{ cm}^2$

POLE DOMOLNEGO MIEŁOKĄTA

1. $18,475 \text{ cm}^2 \approx 18,5 \text{ cm}^2$
2. $18,7 \text{ cm}^2$
3. $22,56 \text{ cm}^2$
4. $19,225 \text{ cm}^2 \approx 19,2 \text{ cm}^2$

05 LICZBOWA

ODPOWIEDZI

1. $A = 3, B = 5, C = 8, D = 15$

27

2. $A = 8, B = 11, C = 20, D = 22$

3. $A = 50, B = 70, C = 120, D = 110$

4. $A = 60, B = 135, C = 180, D = 225$

5. $A = 200, B = 500, C = 800, D = 1100$

6. $A = 50, B = 250, C = 550, D = 750$

7. $A = 20, B = 80, C = 200, D = 220$

MNOŻENIE I DZIELENIE PAMIĘCIOWE

31

$2 \cdot 8 \cdot 5 = 80$

$4 \cdot 14 = 56$

$20 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 2 = 600$

$660 : 10 = 66$

$20 \cdot 3 \cdot 5 = 300$

$6 \cdot 23 = 138$

$9 \cdot 2 \cdot 8 \cdot 5 = 720$

$2800 : 1400 = 2$

$6 \cdot 2 \cdot 5 = 60$

$950 : 5 = 190$

$6 \cdot 3 \cdot 10 = 180$

$15000 : 50 = 300$

$2 \cdot 9 \cdot 50 = 900$

$112 : 4 = 28$

$9 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 25 = 900$

$8100 : 81 = 100$

$3 \cdot 4 \cdot 2 \cdot 25 = 600$

$12000 : 400 = 30$

$3000 : 10 = 300$

$46 : 2 = 23$

DODAWANIE I ODECHOWANIE PAMIĘCIOWE

29

$70 + 40 + 30 = 140$

$300 + 211 = 511$

$169 - 152 = 17$

$1125 - 225 = 900$

$87 - 33 = 54$

$82 + 34 = 116$

$165 - 50 = 115$

$90 - 0 = 90$

$100 - 52 = 48$

$125 + 99 = 224$

$60 + 0 = 60$

$391 - 215 = 176$

$66 - 58 = 8$

$420 - 20 = 400$

$43 + 92 = 135$

$84 - 25 = 59$

$2875 - 325 = 2550$

$80 - 30 = 50$

$66 + 55 = 121$

$85 - 63 = 22$

$191 - 85 = 106$

$31 + 51 = 82$

$29 + 18 + 31 = 78$

$112 - 87 = 25$

$254 - 168 = 86$

$62 + 32 = 94$

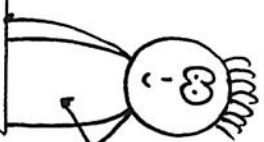
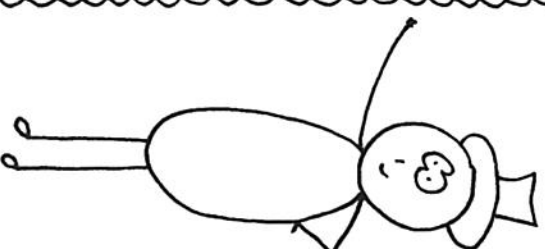
$27 + 99 = 126$

$201 - 135 = 66$

$425 - 98 = 327$

$125 + 91 = 216$

$125 + 85 = 210$

MNOŻENIE I DZIELENIE PRZEZ 10, 100, 1000, ...

$65 \cdot 10 = 650$	$2400 : 6 = 400$
$852 \cdot 100 = 85200$	$3200 : 80 = 40$
$42 \cdot 1000 = 42000$	$2800 : 700 = 4$
$250 \cdot 4 = 1000$	$3500 : 70 = 50$
$350 \cdot 4 = 2450$	$6400 : 8 = 800$
$90 \cdot 12 = 1080$	$8100 : 90 = 90$
$50 \cdot 40 = 2000$	$1600 : 40 = 40$
$3000 \cdot 21 = 63000$	$592 \cdot 10 \cdot 40 = 1600$
$87 \cdot 20 = 1740$	$2800 : 100 = 28$
$5600 : 8 = 700$	$3200 \cdot 10 = 320$
$592 \cdot 700 \cdot 8 = 5600$	$35 \cdot 30 = 1050$
$5200 : 10 = 520$	$87 \cdot 100 = 8700$
$6300 : 100 = 63$	
$3000 : 1000 = 3$	

ODPOWIEDZI

TABLICZKA MNOŻENIA

2.4 = 8	5.8 = 40	4.10 = 40
7.10 = 70	3.4 = 12	9.4 = 36
5.9 = 45	9.10 = 90	9.9 = 81
4.7 = 28	8.8 = 64	7.3 = 21
3.5 = 15	6.10 = 60	5.5 = 25
9.6 = 54	7.8 = 56	7.7 = 49
8.2 = 16	6.6 = 36	3.3 = 9
6.7 = 42	1.6 = 6	4.4 = 16

TABLICZKA DZIELENIA

25 : 5 = 5	42 : 6 = 7	70 : 7 = 10
64 : 8 = 8	9 : 9 = 1	6 : 6 = 1
28 : 4 = 7	45 : 5 = 9	21 : 3 = 7
72 : 8 = 9	12 : 2 = 6	50 : 5 = 10
63 : 9 = 7	35 : 5 = 7	49 : 7 = 7
32 : 4 = 8	100 : 10 = 10	3 : 3 = 1
40 : 5 = 8	20 : 4 = 5	18 : 2 = 9
20 : 2 = 10	12 : 6 = 2	36 : 6 = 6
10 : 5 = 2	16 : 4 = 4	16 : 4 = 4
60 : 6 = 10	14 : 2 = 7	

POKRYCIANIE LICZB

1. 27, 7, 19	3. 51, 25, 10
2. 74, 49, 48	4. 181, 1000

KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA DZIAŁAŃ

1. 34	4. 56	7. 10	10. 64	13. 63
2. 17	5. 15	8. 47	11. 206	14. 12
3. 36	6. 59	9. 590	12. 204	15. 237
16. 40				

POTĘGOWANIE LICZB

$4^2 \cdot 2 = 32$	$8^2 + 3^2 = 73$	$1^{30} = 1$
$3^3 = 27$	$0^{41} = 0$	$9^2 - 5^2 = 56$

$3^3 > 3 \cdot 3$	$3^4 > 4^3$
$5^2 > 5 \cdot 2$	

$2 \cdot 2 \cdot 2 = 2^3$
$3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 = 3^5$

$6 \cdot 6 = 6^2$	$0 \cdot 0 \cdot 0 = 0^3$
$1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 = 1^4$	

$16 \cdot 40$

$16 \cdot 40$

45

DODAWANIE LICZB
SPROSOBEM PISENNYM

$233 + 462 = 695$

$1253 + 997 = 2250$

$10877 + 337 = 11214$

$998 + 205 = 1203$

$649 + 1125 = 1774$

$854 + 68 = 922$

ODPOWIEDZI

51

MNOZENIE PISENNE PRZEZ
MIELOCYFROWE

$52 \cdot 32 = 1664$

$112 \cdot 21 = 2352$

$202 \cdot 12 = 2424$

$79 \cdot 53 = 4187$

$45 \cdot 23 = 1035$

$151 \cdot 125 = 18875$

49

MNOZENIE PISENNE PRZEZ
LICZBY JEDNOCYFROWE

$275 \cdot 4 = 1100$

$392 \cdot 5 = 1960$

$1125 \cdot 2 = 2250$

$4298 \cdot 7 = 30086$

$2899 \cdot 6 = 17394$

$528 \cdot 6 = 3168$

$3853 \cdot 2 = 7706$

$128 \cdot 7 = 896$

$867 \cdot 3 = 2601$

47

ODEJMIANIE LICZB
SPROSOBEM PISENNYM

$3952 - 2641 = 1311$

$4392 - 3547 = 845$

$1400 - 957 = 443$

$1000 - 689 = 311$

$2100 - 1799 = 301$

$6481 - 4997 = 1484$

$11400 - 999 = 10401$

53

DZIELENIE PISENNE PRZEZ
LICZBY JEDNOCYFROWE

$698 : 2 = 349$

$1332 : 3 = 444$

$2585 : 5 = 517$

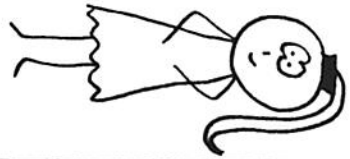
$9693 : 9 = 1077$

$1548 : 4 = 387$

$875 : 7 = 125$

$688 : 8 = 86$

$444 : 6 = 74$

DZIELENIE PISENNE PRZEZ
MIELOCYFROWE

55

$1764 : 28 = 63$

$12456 : 692 = 18$

$8556 : 124 = 69$

$693 : 25 = 27 \cdot 18$

$9288 : 364 = 25 \cdot 188$

$598 \cdot 25 \cdot 364 + 188 = 9288$

$598 \cdot 52 \cdot 27 = 1404$

$1404 : 27 = 52$

DZIELENIA SPROSOBEM PISENNYM

57

$2358 + 129 - 1997 = 490$

$12^2 \cdot 6 - 792 = 72$

$7830 : 9 + 285 = 1155$

$3000 - 1953 + 8 \cdot 92 = 1783$

$236 \cdot 2 + 155 : 5 = 503$

$(1255 + 393) \cdot 6 = 9924$

WYRAŻENIA
ALGEBRAICZNE

59

- 5k - LICZBA 5 KRAZY WIĘKSZA OD k
- y^3 - SZESZCIAN LICZBY y
- w-6 - LICZBA O 6 MNIEJSZA OD w
- 9bc - ILOCZYNY LICZB 9, b i c
- $(d-2)^2$ - KWADRAT RÓŻNICY LICZB d i 2
- 20% · p - 20% LICZBY p
- $k^2 + 8$ - ILOCZYNY LICZB k i 2 POWIĘKSZONY O 8
- SUMA LICZB a i b → a+b
- KWADRAT RÓŻNICY LICZB z i g → $(z-g)^2$
- 10% LICZBY m → $10\% \cdot m = 0,1m$
- LICZBA O 10 WIĘKSZA OD n → n+10
- LICZBA O 40% MNIEJSZA OD e → $0,6e$
- POŁOWA LICZBY v → $\frac{1}{2}v$

ODPOWIEDZI

61

WARTOŚCI LICZBOWE WYRAŻEŃ
ALGEBRAICZNYCH

- $\frac{1}{2}y^2 + y - 3 \rightarrow 1$
- $3y^2 + y \rightarrow \frac{4}{3}$
- $3z - 2 \rightarrow 5,5$
- $(a-3) \cdot 6a \rightarrow 324$
- $4x - 2 \rightarrow 10$
- $3x + 7 \rightarrow 1$
- $-2x^2 - 3 \rightarrow -5$
- $6x^2 + x - 2 \rightarrow 55$
- $-4a^2(a-1) \rightarrow 1,5$
- $4x + 2 - 2y \rightarrow -5$
- $-9x^2 + y - 2 \rightarrow -62,75$
- $-12xy^2(a+b) \rightarrow -60$
- $4a(c-d) \rightarrow -24$
- $6y(y-a) \rightarrow 18$
- $4y^2 - (a-b) \rightarrow 34,5$

SUMY ALGEBRAICZNE

65

$$4x + t - 2x^2 + 6x - 9x^2 = -11x^2 + 10x + t$$

$$\frac{1}{2}x^2 - 7x + \frac{1}{4}x^2 - 3x = \frac{3}{4}x^2 - 10x$$

$$6a^2b + 4ab^2 - 3a^2b - 10ab = 3a^2b + 4ab^2 - 10ab$$

PORZĄDKOWANIE JEDNOMIANÓW

63

$$2a \cdot b \cdot (-3a) = -6a^2b$$

$$-3a^2b \cdot 2ac = -6a^3bc$$

$$7a^2x^2 \cdot y \cdot x = 7a^2x^3y$$

$$-\frac{1}{2} \cdot a^2b \cdot (-3\frac{1}{2}) \cdot b = 1\frac{3}{4}a^2b^2$$

$$-4,5a^2xy \cdot 2x^2y = -9a^2x^3y^2$$

$$-3a^2 \cdot (-1)^3 \cdot a^3 = 3a^5$$

$$-2,5a^2b \cdot (-1\frac{1}{2}) \cdot a^2c = 3\frac{3}{4}a^4bc$$

$$\frac{3a \cdot 6y}{2ab} = \frac{9y}{b}$$

$$\frac{9a^2cdy}{3acd} = 3ay$$

$$\frac{1}{3} \cdot a^2b \cdot (-9) \cdot (-6ay) = 18a^3by$$

$$4aaa \cdot (-2ab)^2 = 16a^5b^2$$

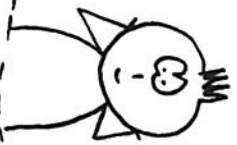
$$-c^2d \cdot 3cdy = -3c^3d^2y$$

$$4x^2 + 5y - x^2 + y - 10 = 3x^2 + 6y - 10$$

$$7x^2y - 3xy + 10xy - 7x^2y = 7xy$$

$$2x^2 - (-3x^2) + 6yx - 3xy = 5x^2 + 3xy$$

$$1\frac{1}{2}y^2 - 2,5x + 7y^2 - \frac{1}{2}x = 8\frac{1}{2}y^2 - 3x$$

DODAWANIE I ODEJMOVANIE
50H ALGEBRAICZNYCH

67

$$\begin{aligned}4y + (3x + 2y) &= 6y + 3x \\3z + 8 + (7 - 2z) &= z + 15 \\9x - (3x + 2) &= 6x - 2 \\10x + 7 - (9 - 2x) &= 12x - 2 \\6a + 7 - 9b - (-9 - 3a) &= 9a - 9b + 16 \\3bc + 7a - (-4bc + 8a) &= 7bc - a \\(4a - 2) + (6b - 9) &= 4a + 6b - 11 \\-(9a + 7) + (3a - 6) &= -6a - 13 \\-(6a + 7) - (-7 + 16a) &= -22a \\4ab - 2b - (-9ab + 8b) &= 13ab - 10b \\-(-3a - 9) - (6a - 5) &= -3a + 14 \\(2a - 7) - (5 - 4a) &= 6a - 12\end{aligned}$$

ODPOWIEDZI

MNOŻENIE JEDNOLIANÓW I 50H ALGEBRAICZNYCH

69

$$\begin{aligned}4(y - 2) &= 4y - 8 \\2x(y - 7) &= 2xy - 14x \\-43(2z + 6) &= -86z - 258 \\4(x + 2) - 9 &= 4x - 1 \\-2(x + 2y) &= -2x - 4y \\(4 - 2) \cdot (2 + x) &= 8 - 2z + 4x - xz \\(-9 + x) \cdot (y + x) &= -9y + xy - 9x + x^2 \\(y - 2)^2 &= (y - 2) \cdot (y - 2) = y^2 - 4y + 4 \\-5(-3 - x) &= 15 + 5x \\(4x - 2) : 2 &= 2x - 1 \\6(x - 1) - 2(x + 3) &= 4x - 12\end{aligned}$$

РЪЧНАНА

71

ЛИЦБА О 3 ШЕКСЗА ОД X ЈЕСТ
РЪЧНА 100. $x+3=100$

ЛИЦБА 70 ЈЕСТ О 4 ШЕКСЗА
ОД B. $70=B+4$

ЛИЦБА 5 РАЗУ ПНИЕЗЗА ОД H
ТО 80. $H:5=80$

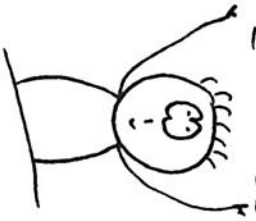
ЛИЦБА О 30% ПНИЕЗЗА ОД G
ПННОСИ 40. $0,7G=40$

ЈЕЗЕЛ ЛИЦБЕ К РОМШЕКСЗУПНУ
2 РАЗУ, ТО ОТРЗУПАНУ 1010.
 $K \cdot 2 = 1010$

ЛИЦБА 2 РАЗУ ШЕКСЗА ОД Y
ЈЕСТ РЪЧНА 20. $2 \cdot Y = 20$

ЛИЦБА О 5% ПНИЕЗЗА ОД D
ЈЕСТ РЪЧНА 80. $0,95D = 80$

ЈЕЗЕЛ ЛИЦБЕ H РОМШЕКСЗУПНУ
О 10, ОТРЗУПАНУ 100.
 $H-10=100$

ОДПОВИЕДЗИ

РОЗУПРЗУПАНШЕ РЪЧНАНЕ

ЛИЦБУ СПЕЛНПРЗУПЕ РЪЧНАНЕ

$$2x+6 = x-3 \rightarrow -9$$

$$2x(x-1) = 4+2x^2 \rightarrow -2$$

$$9x^2-1 = 3x^2-2+6x^2-x \rightarrow -1$$

$$4m(m-1) = 0 \rightarrow 0, 1$$

РОЗУПРЗУПАНШЕ РЪЧНАНУ

75

$$7x+8 = 15 \quad x=1$$

$$6x-2=16 \quad x=3$$

$$3x+9 = x-1 \quad x=-5$$

$$\frac{1}{4}x = 14 \quad x=98$$

$$\frac{1}{5}x+2 = 1 \quad x=25$$

$$16-4x = 8+3x \quad x=1\frac{1}{4}$$

$$8x = 30 \quad x=3\frac{3}{4}$$

$$y:5 = 8 \quad y=40$$

$$x-9 = 3x+1 \quad x=-5$$

РОЗУПРЗУПАНШЕ РЪЧНАНУ

76

$$3(x+6) = 2x-1 \quad x=-19$$

$$\frac{1}{6}x + \frac{2}{3} = 4+x \quad x = -\frac{38}{5}$$

$$\frac{x}{8} = x+9(x-1) \quad x = \frac{72}{49}$$

$$-6(x-1) = 2(x+8) \quad x = -\frac{5}{4}$$

$$5(x+3) = \frac{1}{9}x-2 \quad x = -\frac{153}{44}$$

$$\frac{2x+3}{2} - 6 = 9x-1 \quad x = -\frac{1}{16}$$

$$(x+1)(x-2) = 2x+x^2 \quad x = -\frac{2}{3}$$

$$-(x+1)(x-6) = -x^2+9x \quad x = \frac{3}{2}$$

$$0,3x+1(x-2) = 5,3x \quad x = 1$$

78 РЪЧНАНА И ЗАДАНПАНУ ТЕКСТУПНУ

1. БАСИА - 12
КУБА - 4

2. КУБА - 15
КАСИА - 100

3. 100°, 120°, 80°

4. 540

ПРЕКСТАТАСАНИЕ ИЗОРЕВУ 80

1. $b = A - c$ 5. $c = \frac{2-2a}{2}$

2. $a = \frac{m-c}{k}$, $k \neq 0$

6. $b = \frac{gmn}{a}$, $mn \neq 0, a \neq 0$

3. $a = \frac{8}{2+t}$, $2+t \neq 0$

7. $H = \frac{ac-bc-9}{1-a}$, $1-a \neq 0$

4. $c = \frac{3+fd}{f}$, $f \neq 0, c-d \neq 0$

